

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เรื่อง

การส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อของเด็ก
ปฐมวัยชั้นอนุบาล 3

ผู้วิจัย

วิลาวัลย์ พันธมาศ

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
รายวิชา การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ 2
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช)
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

คำนำ

งานวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 เป็นการศึกษาความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ ด้านความเข้าใจภาษา

การสร้างประโยค การสนทนาโต้ตอบ และความคล่องภาษา ผ่านการเล่านิทานจากเงา ซึ่งได้ดัดแปลงมาจาก หนังสือ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านของภาคใต้ และการใช้เงาให้เด็กสังเกตรูปร่างของตัวละครสามารถสร้างจินตนาการ และเร้าความสนใจให้แก่เด็ก เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการสื่อสารและใช้ภาษาเป็นประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ส่งผลให้เด็กกล้าแสดงออกด้านการพูดมากขึ้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การวิจัยครั้งนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อผู้ที่ศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทางด้านการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณะครู เพื่อนร่วมงาน เด็กนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาการศึกษาปฐมวัยทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทความรู้ในทุก ๆ ด้าน อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการดำเนินชีวิต

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือในการทำวิจัยฉบับนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณค่าและประโยชน์ของวิจัยฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา และพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมเลี้ยงดูและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

วิลาวัลย์ พันธมาศ
2562

สารบัญ

	หน้า
1.การวางแผนการวิจัย	
1.1 วิเคราะห์ปัญหา	1
1.2 กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหา	2
1.3 กำหนดและนิยามตัวแปรสำคัญในการวิจัย	3
1.4 กำหนดกรอบแนวคิด ระเบียบวิธีวิจัย แบบแผนการวิจัย และออกแบบการวิจัย	4
1.5 การเตรียมการดำเนินการวิจัย	4
2. การดำเนินการ	
2.1 วิธีดำเนินการวิจัย	11
2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	11
2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	13
2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	14
3.การสรุปและการเผยแพร่	19
3.1 สรุปผลการวิจัยและการสะท้อนกลับ	20
3.2 การเผยแพร่ผลการวิจัย	21
บรรณานุกรม	21
ภาคผนวก	
ก คู่มือการใช้แผนจัดการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ	22
ตัวอย่างแผนจัดการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ	23
ข คู่มือดำเนินการประเมิน	28
ตัวอย่างแบบประเมิน	30
ค ตารางแสดงความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์ IOC	39
ง ตารางบันทึกคะแนนประเมินความสามารถในการสื่อสาร	
แบบวัดจรรยาบรรณ ก่อนและหลังการทดลอง	42
จ ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ	43

บัญชีตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางแบบแผนการทดลอง	13
คะแนนประเมินความสามารถในการสื่อสาร	
ด้วยวจนภาษา ก่อนและหลังจัดกิจกรรม	17
ตาราง แสดงความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรม	
กับจุดประสงค์ IOC	39
ผลคะแนนค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	40
ตารางบันทึกคะแนนการประเมินความสามารถ	
ในการสื่อสารด้วยวจนภาษาของเด็กปฐมวัย	42

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

กรอบแนวคิดของการวิจัย	4
แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบผลคะแนนความสามารถ	
ในการสื่อสารด้วยวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลัง	18
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ	43
ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ	43

1.การวางแผนการวิจัย

1.1วิเคราะห์ปัญหา

(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2525) ภาษา เมื่อแปลตามรูปศัพท์หมายถึง คำพูดหรือถ้อยคำ ภาษาเป็นเครื่องมือของมนุษย์ที่ใช้ในการสื่อความหมายให้สามารถติดต่อสื่อสาร เข้าใจกันได้ โดยมีระเบียบของเสียงและเรื่องของคำเป็นเครื่องกำหนดให้ความหมายของคำว่าภาษาคือเสียงหรือกิริยาอาการที่ทำความเข้าใจกันได้ คำพูด ถ้อยคำที่ใช้พูดจากัน

ภาษาสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ วัจนภาษา และ อวัจนภาษา

1. วัจนภาษา เป็นภาษาที่พูดโดยใช้เสียงที่เป็นถ้อยคำ สร้างความเข้าใจกัน มีระเบียบในการใช้ถ้อยคำในการพูด นอกจากนั้นยังเป็นหนังสือที่ใช้แทนคำพูด คำที่ใช้เขียนจะเป็นคำที่เลือกสรรแล้ว มีระเบียบในการใช้ถ้อยคำในการเขียนและการพูดตามหลักภาษา

2. อวัจนภาษา เป็นภาษาที่ใช้สิ่งอื่นนอกเหนือจากคำพูดและตัวหนังสือในการสื่อสารเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจ ภาษาที่ไม่เป็นถ้อยคำได้แก่ ท่าทางการแสดงออก การใช้มือใช้แขนประกอบการพูดหรือสัญลักษณ์ต่างๆที่ใช้ในการสื่อสารสร้างความเข้าใจ เช่น สัญญาณไฟจราจร สัญญาณธง เป็นต้น

อุดม วิโรตม์ลิขิตย์ (๒๕๔๗ : ๑-๒) กล่าวว่า ภาษา หมายถึง การสื่อความหมายที่ต้องมีเสียง ความหมายระบบ กฎเกณฑ์ที่ยอมรับกันทั่วไป หรืออีกนัยหนึ่งกล่าวว่า ภาษาต้องมีโครงสร้าง(Structure)

มยุเรศ รัตนานิคม (๒๕๔๒ : ๓) กล่าวว่า ภาษา หมายถึง รหัสชนิดหนึ่งซึ่งมนุษย์ใช้สื่อความหมายระหว่างกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยผ่านสื่อที่เป็นเสียงสัญลักษณ์ตามที่ได้ตกลงยอมรับกันในสังคมของผู้ใช้รหัสเดียวกันนั้น เสียงสัญลักษณ์ดังกล่าวจะต้องมีระบบแบบแผนที่แน่นอนและมีความสัมพันธ์กันกับระบบความหมายอันเป็นความหมายที่สามารถเข้าใจตรงกันได้ในหมู่มนุษย์

การสื่อสารมีความสำคัญต่อมนุษย์ เนื่องจากต้องติดต่อสัมพันธ์และอยู่ร่วมกันของบุคคลใน สังคม โดยมีการแลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดและสร้างความเข้าใจระหว่างกันการสื่อสารจึงมี ความสำคัญในการดำรงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม (จิตตินันท์ เดชะคุปต์. 2547-2548: 40) แต่ปัจจุบันมักพบกับปัญหาการสื่อสารมากพอสมควรไม่ว่าจะเป็นการพูด การฟัง การอ่าน หรือ การเขียน (สุวัฒน์ มุทระเมธา. 2535: 89) หนังสือพิมพ์มติชนได้นำเสนอเกี่ยวกับการใช้ภาษาสื่อสาร โดยสื่อสาราณะว่าเนื่องจากคนไทยทำอะไรตามใจโดยปราศจากการยึดมั่นหลักเกณฑ์หรือระบบ ระเบียบ กระทั่งการใช้ภาษาพูดในการสื่อสารทางโทรทัศน์กลับเป็นปัญหาหนักเป็นการใช้ภาษา อย่างไม่มีหลักเกณฑ์หรือความถูกต้องเหมาะสม ในการใช้ภาษาเป็นความผิดพลาดซ้ำๆที่ไม่เคยถูก แก้ไข โดยเฉพาะในแวดวงข่าวมีการปรับปรุงแก้ไขน้อยมากทั้งที่ทีวีเป็นสื่อสาราณะไม่ใช่เครื่องมือ ที่ใครๆจะนำมาใช้ตามใจอย่างไร้ความคิดอ่าน (นิธิ เอียวศรีวงศ์. 2549: Online) ความสามารถใน การสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกฝนการใช้ภาษาอันเป็นหัวใจสำคัญในการสื่อสารของมนุษย์ ซึ่งการพูดถือเป็นการแสดงออกทางภาษาด้านหนึ่งที่รวมประสบการณ์ด้านต่างๆของเด็กเข้าด้วยกัน ได้แก่ ความรู้สึก ความคิด การรับรู้และความเข้าใจ (นกเนตร ธรรมบวร. 2544: 21)

การเรียนรู้ภาษาของเด็กเล็กๆเกิดขึ้นเมื่อเด็กอยู่ในบริบททางสังคม นั่นคือเมื่อเด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีการสนทนาพูดคุยที่มีความหมายกับตัวเด็ก ซึ่งเด็กจะฟังได้มาก และเรียนรู้คำศัพท์ ต่าง ๆ มากขึ้น (นกเนตร ธรรมบวร. 2544: 21)สอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2547: 132) กล่าวว่าเด็กเรียนรู้ภาษาตามลำดับขั้นพัฒนาการ เริ่มจากความคุ้นเคยจากการได้ยินได้ฟัง การ พูดคุยสนทนา ทำให้ทักษะทางภาษาเจริญงอกงาม

ใช้ภาษาง่าย ๆ ซึ่งเด็กในช่วงอายุ 2-7 ปี เป็น ระยะของการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคำสะสมการเรียนรู้คำมากขึ้น ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสสร นิยมธรรม ได้ทำการทดลองใช้คำที่ตนรู้จักในสถานการณ์ต่าง ๆ มาเชื่อมโยง ปะติดปะต่อกันเป็นกลุ่มคำเป็นวลี และเป็นประโยคในที่สุด ดังนั้นเด็กวัยนี้จำเป็นต้องเรียนรู้ให้เกิดความเข้าใจภาษา และสามารถเชื่อมโยงคำต่างๆให้เป็นประโยคได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน (ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสสร นิยมธรรม. 2541: 51) ความสามารถทางการใช้ภาษามีความสำคัญกับเด็กปฐมวัยมาก เนื่องจากเด็กวัยนี้เป็นวัยของการพัฒนาภาษาในการพูดสื่อสารมาก เมื่ออายุ 5 ขวบขึ้นไปเด็กจะมีความสามารถพูดตอบโต้ พูดเป็นเรื่องราว ที่สำคัญจำแนก และจำเรื่องได้ยาว เป็นวัยของเด็กที่มีพัฒนาการทางภาษาเต็มที่

(กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2542: 107) โลแกนและโลแกน (Logan & Logan) กล่าวว่าพัฒนาการทางภาษาในเด็กวัย 5-6 ปี เป็นระยะการตอบสนอง (Responding Stage) พัฒนาการทางด้านภาษาจะสูงขึ้น เด็กเริ่มมีค

ความสามารถในการคิดเป็นแบบแผนมากขึ้น โดยเริ่มใช้ไวยากรณ์ อย่างง่าย ๆ รู้จักคำมากขึ้น การสื่อความหมายในระยะนี้จะเกิดขึ้นตามสิ่งที่มองเห็นและรับรู้ ชอบซักถามและต้องการคำตอบที่ถูกต้อง สามารถพูดคุยนำเรื่องที่สนใจ การใช้รูปประโยคเพื่อติดต่อให้เข้าใจกันได้ดี (เยวพา เดชะคุปต์. 2542; อ้างอิงจาก Logan & Logan. 1974: 207 Education for young children) เยวพา เดชะคุปต์ กล่าวว่า ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กวัยนี้ขึ้นอยู่กับ ความสามารถในการเข้าใจคำพูดของผู้อื่น รวมทั้งความสามารถในการพูดของเด็กเองด้วย ดังนั้น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้จึงมีความหมายสำหรับเด็กในการพัฒนาความสามารถทางการใช้ ภาษา เพราะเด็กต้องสื่อสารกับผู้อื่นในสังคม ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็ก 0-5 ปี ประการหนึ่งว่าใช้ภาษาสื่อสารเหมาะสมกับวัย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546:31) และเน้นให้การจัดการศึกษาปฐมวัยโดยมุ่งส่งเสริมพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการเจริญเติบโตทุกด้าน เตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้นต่อไป ซึ่งการสื่อสารเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประการ หนึ่ง เพราะความสามารถในการสื่อสารด้วยคำพูดเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้ เด็กจะสื่อสารให้ คนอื่นเข้าใจได้ลำบากถ้าเขามีปัญหาเรื่องคำพูด ซึ่งจะทำให้เขามีปัญหาในการเข้าสังคมกลุ่มเพื่อน (ธรรมบุญ นวลจันทร์. 2541: 64)

ในยุคปัจจุบันการเรียนรู้ของเด็กได้มีการเปิดกว้างขึ้น และเข้าถึงได้ง่ายกว่าเมื่อก่อน เนื่องจากวิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ รวมไปถึงชนิดของสื่อ เครื่องมือ และอุปกรณ์ multimedia ต่างๆ มีการพัฒนารูปแบบใหม่ๆ ออกมา เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ และใช้ประโยชน์ อย่างไรก็ดีตามสื่อ นับว่าเป็นเพียงช่องทางหรือ เครื่องมือในการสื่อสารเท่านั้น ส่วนที่สำคัญคือเนื้อหา และ การนำเสนอของสื่อสารที่เป็นตัวชี้วัดความเหมาะสมในการรับสื่อ เนื่องจากเด็กในวัยนี้ยังไม่มีวุฒิภาวะ และ การไตร่ตรองที่รอบคอบเพียงพอต่อการเลือกรับหรือ เสพสื่อ ดังนั้นผลกระทบของสื่อจึงเป็นเหมือนดาบสองคม ซึ่งสามารถก่อให้เกิดทั้งผลดีที่เป็นประโยชน์ และ ผลเสียที่ก่อให้เกิดโทษต่อเด็กในวัยเรียนได้ การสื่อสารเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งในการพัฒนาสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า รวมทั้งรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศด้วย ยิ่งในสมัยปัจจุบัน ที่สถานการณ์ของโลกเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกขณะ การติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ย่อมมีความสำคัญมากเป็นพิเศษ ทุกฝ่ายและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารของประเทศ จึงควรจะได้ร่วมมือกันดำเนินงานและประสานผลงานกันอย่างใกล้ชิดและสอดคล้อง สำคัญที่สุด ควรจะได้พยายามศึกษาค้นคว้าวิชาการและเทคโนโลยี อันทันสมัยให้ลึกและกว้างขวาง แล้วพิจารณาเลือกเฟ้นส่วนที่มีประสิทธิภาพแน่นอนมาปรับปรุงใช้ด้วยความฉลาดริเริ่ม ให้พอเหมาะสมกับฐานะและสภาพบ้านเมืองของเรา เพื่อให้กิจการสื่อสารของชาติได้พัฒนาอย่างเต็มที่ และสามารถอำนวยความสะดวกแก่การสร้างเสริมเศรษฐกิจ สังคม และเสถียรภาพของบ้านเมืองได้อย่างสมบูรณ์แท้จริง ("พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ พระราชทาน ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2526 เนื่องในโอกาสการจัดงานวันสื่อสารแห่งชาติครั้งแรก")

1.2 กำหนดวิธีแก้ไขปัญหา

สื่อการสอนด้วยการใช้นิทาน การจัดการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเป็นสื่อการสอนในเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กได้ใช้ภาษาในการสื่อสาร ซึ่งนิทานคือเรื่องเล่าที่มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อการสั่งสอนอย่างสนุกและไม่ให้เด็กรู้สึกถูกสอน ช่วยเสริมปัญญาเด็กในขณะที่เล่านิทาน บรรยายภาคขณะเล่านิทานที่เกิดขึ้นเป็นบรรยากาศแห่งความสุขของทุกคน เป็นบรรยากาศแห่งความรัก ความอบอุ่น สร้างความผูกพันมั่นใจ เชื่อมมั่นในตนเอง ซึ่งจะเสริมปัญญาเด็กได้อย่างดีช่วยปลูกฝังให้เด็กเป็นคนช่างคิด ช่างถามและช่างสังเกต เป็นเด็กกล้าถามมีความมั่นใจ ฉลาด แสดงความคิดเห็นถูกจังหวะ เรียกว่ามีความฉลาดทั้งทางปัญญา (IQ) และฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ด้วย ทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้เร็วการเล่านิทานเปรียบเสมือนการสอนภาษาไปในตัว เด็กจะได้ยินได้ฟังรูปประโยค การใช้ภาษา ทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนนั้นๆ ทำให้เด็กจับประเด็นเก่ง วิเคราะห์เก่งการเล่านิทานให้เด็กฟัง เล่าซ้ำๆ เด็กจะจำได้ทั้งเรื่อง เด็กจะมองภาพรวมของเรื่อง ทำให้เด็กรู้จักจับประเด็น ย่อความเป็น รู้จักมองสรรพสิ่งเป็นระบบ เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็วเสริมสร้างจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ สามารถสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมตั้งแต่ปฐมวัย การฟังนิทานทำให้เกิดสมาธิจดจ่อกับเรื่องราวเมื่อเด็กๆ ชอบฟังนิทาน ก็จะหาวิธีปรับตัวและสร้างความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ เพื่อจะได้ฟังนิทานบ่อยๆ โดยสิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กมีวิธีการพัฒนาปรับตัวเพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา หมายถึง การแสดงออกการใช้ภาษา ด้วยการพูดหรือการบอกสิ่งที่ได้รับฟังจากประเด็นหรือเรื่องราวที่ฟัง เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่าง ถูกต้องซึ่งประเมินด้วยแบบประเมินความสามารถทางการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย

ความเข้าใจภาษา หมายถึง ความสามารถของเด็กในการบอกหรืออธิบาย ความหมายของคำตามภาพที่กำหนดได้ถูกต้อง

การสร้างประโยค หมายถึง ความสามารถของเด็กในการพูดสื่อความหมายจาก การนำคำมาเชื่อมโยงจนเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ประกอบด้วยประธาน กริยา หรือประธาน กริยา และกรรม เป็นเรื่องราวได้สอดคล้องกับภาพ

การสนทนาโต้ตอบ หมายถึง ความสามารถของเด็กในการพูดตอบคำถามโดยใช้ ประโยคที่สมบูรณ์ และมีความหมาย สามารถอธิบายเหตุผลของการกระทำได้ เช่น เมื่อเกิด เหตุการณ์หนึ่ง สามารถบอกสาเหตุและผลที่เกิดได้

ความคล่องภาษา หมายถึง ความสามารถของเด็กในการเล่าเรื่องด้วยการใช้ ประโยคที่ถูกต้องและได้ใจความ มีการลำดับเรื่องราวที่บอกให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้สอดคล้อง กับภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ และ แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ทำการทดลอง 2 สัปดาห์ วันละ 40 นาที ทำการทดลองในช่วงเวลา 9.00 - 9.40 น การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติพื้นฐานระดับความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ จำแนกเป็นรายด้าน โดยนำข้อมูลไปหาค่าเฉลี่ย (Mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของ คะแนนเฉลี่ย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ ด้วยแบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาโดยใช้แบบทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

3.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนและ หลังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

สมมติฐาน

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อมีพฤติกรรมการสื่อสารสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมในระดับ ดี

1.3 นิยาม ตัวแปรสำคัญในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1 ด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3 ชาย หญิง อายุ 5-6 ปี จำนวน 20 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3/2 ชาย หญิง อายุ 5-6 ปีจำนวน 5 คน

2 ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ การจัดกิจกรรมการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

2.2 ตัวแปรตาม การส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็ก

ปฐมวัย

3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

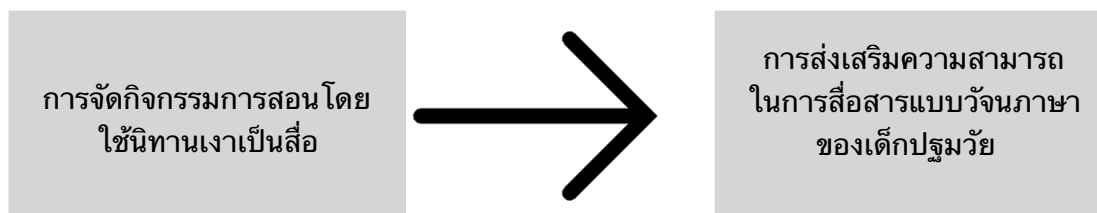
วันที่ 4-15 กุมภาพันธ์ 2562

ดำเนินการทดลองตั้งแต่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2562 จนถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562

ดำเนินการทดลองจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที

ดำเนินการทดลองตั้งแต่เวลา 09.00 น - 09.40 น

1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา หมายถึง การแสดงออกการใช้ภาษา ด้วยการพูดหรือการบอกสิ่งที่ได้รับฟังจากประเด็นหรือเรื่องราวที่ฟัง เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่าง ถูกต้องซึ่งประเมินด้วยแบบประเมินความสามารถทางการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย

ความเข้าใจภาษา หมายถึง ความสามารถของเด็กในการบอกหรืออธิบาย ความหมายของคำตามภาพที่กำหนดได้ถูกต้อง

การสร้างประโยค หมายถึง ความสามารถของเด็กในการพูดสื่อความหมายจาก การนำคำมาเชื่อมโยงจนเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ประกอบด้วยประธาน กริยา หรือประธาน กริยา และกรรม เป็นเรื่องราวได้สอดคล้องกับภาพ

การสนทนาโต้ตอบ หมายถึง ความสามารถของเด็กในการพูดตอบคำถามโดยใช้ ประโยคที่สมบูรณ์ และมีความหมาย สามารถอธิบายเหตุผลของการกระทำได้ เช่น เมื่อเกิด เหตุการณ์หนึ่ง สามารถบอกสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นได้

ความคล่องภาษา หมายถึง ความสามารถของเด็กในการเล่าเรื่องด้วยการใช้ ประโยคที่ถูกต้องและได้ใจความ มีการลำดับเรื่องราวที่บอกให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้สอดคล้อง กับภาพ

2. นิทาน หมายถึง เป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมา กล่าวได้ว่าเป็นวรรณกรรมที่เก่าแก่ที่สุด นิทานอาจมีกำเนิดพร้อม ๆ กับครอบครัวของมนุษยชาติ มูลเหตุที่มาแต่เริ่มแรก คงเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงแล้วเล่าสู่กันฟัง มีการเพิ่มเติมเสริมแต่งให้พิสดารมากยิ่งขึ้น จนห่างไกลจากเรื่องจริง กลายเป็นนิทานไป การเขียนนิทานในความหมายแรก อาจเป็นการเขียนจากจินตนาการก็ได้

3. เงา หมายถึง ส่วนที่มีตบเพราะมีวัตถุบังแสงทำให้แลเห็นเป็นรูปของวัตถุนั้น

4. นิทานเงา หมายถึง การนำเรื่องเล่าหรือวรรณกรรม มาประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ตัวละครในนิทานเป็นสื่อ ใช้ร่วมกับจอโปร่งแสงและมีแสงไฟประกอบเพื่อทำให้เกิดเงาลักษณะคล้ายการเล่นหนังตะลุงของภาคใต้

5. เด็กปฐมวัย หมายถึง นักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิจัย

ต้องการความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

1.5 การเตรียมการดำเนินการวิจัย

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตาม หัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษา

1.1 ความหมายของภาษา

- 1.2 ความสำคัญของภาษา
- 1.3 องค์ประกอบของภาษา
- 1.4 พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย
- 1.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางภาษา
- 1.6 การเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัย
- 1.7 กระบวนการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัย
- 1.8 แนวทางในการส่งเสริมภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย
- 1.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษา
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร
 - 2.1 ความหมายของการสื่อสาร
 - 2.2 วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร
 - 2.3 องค์ประกอบของการสื่อสาร
 - 2.4 ขั้นตอนของการสื่อสาร
 - 2.5 ประเภทของการสื่อสาร
 - 2.6 ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้
 - 3.1 ความหมายของการเรียนรู้
 - 3.2 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้
 - 3.3 ลักษณะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
 - 3.4 วิธีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการสอนโดยใช้นิทานเป็นสื่อ
 - 4.1 ความหมายของนิทาน
 - 4.2 ประเภทของนิทาน
 - 4.3 เทคนิคการเล่านิทานเพื่อพัฒนากระบวนการคิด
 - 4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้ภาษา

พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

เนสเซล (Nessel. 1989 : 5 – 21) ได้อ้างถึงผลงานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กว่าประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้ คือ

ขั้นแรกเริ่ม (Pre language) เด็กอายุหนึ่งเดือนถึงสิบเดือน จะมีความสามารถจำแนกเสียงต่าง ๆ ได้ แต่ยังไม่มีความสามารถควบคุมการออกเสียง เด็กจะทำเสียงอ้อแอ้ หรือเสียงแสดงอารมณ์ต่าง ๆ เด็กจะพัฒนาการออกเสียงขึ้นเรื่อย ๆ จนใกล้เคียงกับเสียงในภาษาจริง ๆ มากขึ้นตามลำดับเรียกว่าเป็นคำพูดเทียม (Pseudowore) พ่อแม่ที่ตั้งใจฟังและพูดตอบจะทำให้เด็กเพิ่มความสามารถในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 1 (10 – 18 เดือน) เด็กจะควบคุมการออกเสียงคำที่จำได้ สามารถเรียนรู้คำศัพท์ในกา รสื่อสารถึง 50 คำ คำเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับคน สัตว์ สิ่งของ หรือเรื่องราว ในสิ่งแวดล้อม การที่เด็กออกเสียงคำหนึ่งหรือสองคำ อาจมีความหมายรวมถึงประโยคหรือวลีทั้งหมด การพูดชนิดนี้มีชื่อเรียกว่า Holphrastic Speech

ขั้นที่ 2 (18 – 24 เดือน) การพูดขั้นนี้จะเป็นการออกเสียงคำสองคำและวลีสั้น ๆ มีชื่อเรียกว่า Telegraphic Speech คล้าย ๆ กับโทรเลข คือมีเฉพาะคำสำหรับสื่อความหมาย เด็กเรียนรู้คำศัพท์มากขึ้นถึง 300 คำ รวมทั้งคำกริยาและคำปฏิเสธ เด็กจะสนุกสนานกับการพูดคนเดียวในขณะที่ทดลองพูดคำและโครงสร้างหลาย ๆ รูปแบบ

ขั้นที่ 3 (24 – 30 เดือน) เด็กจะเรียนรู้ศัพท์เพิ่มขึ้นถึง 450 คำ วลีจะยาวขึ้น
พูดประโยคความเดียวสั้น ๆ มีคำคุณศัพท์รวมอยู่ในประโยค

ขั้นที่ 4 (30 – 36 เดือน) คำศัพท์จะเพิ่มมากขึ้นถึง 1,000 คำ ประโยคเริ่มซับซ้อนขึ้น เด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา จะแสดงให้เห็นถึงความเจริญงอกงามทางด้านจำนวนศัพท์และรูปแบบของประโยคอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 5 (36 – 50 เดือน) เด็กสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในครอบครัวและผู้คนรอบข้าง จำนวนคำศัพท์ที่เด็กรู้มีประมาณ 2,000 คำ เด็กใช้โครงสร้างของประโยคหลายรูปแบบ เด็กจะพัฒนาพื้นฐานการสื่อสารด้วยวาจาอย่างมั่นคง และเริ่มต้นเรียนรู้ภาษาเขียน

เยาวพา เดชะคุปต์ (2528 : 48 – 49) ได้แบ่งขั้นตอนของพัฒนาการทางภาษาของเด็กเป็น 7 ระยะคือ

1.ระยะเปปะ (Randon Stage หรือ Prelinguistic Stage) อายุแรกเกิด ถึง 6 เดือน ในระยะเป็นระยะที่เด็กจะเปล่งเสียงดัง ๆ ที่ยังไม่มี ความหมาย การเปล่งเสียงของเด็กก็เพื่อบอกความต้องการของเขาและเมื่อได้รับการตอบสนอง เขาจะรู้สึกพอใจ ตัวอย่างเช่น เด็กจะร้องเมื่อถูกปล่อยให้อยู่คนเดียว เมื่อรู้สึกหิว ฯลฯ หรือเพราะรู้สึกเป็นสุขที่ได้ส่งเสียงออกมา เมื่อเด็กอายุได้ 6 เดือน จะเริ่มออกเสียง อ้อ – แอ และเริ่มเปล่งเสียงต่าง ๆ ซึ่งไม่มีผู้ใด เข้าใจหรือแยกแยะได้ นอกจากนักภาษาศาสตร์ ในช่วงนี้จะเป็นช่วงที่ดีของการสนับสนุนให้เด็กมีพัฒนาการทางการพูด และเด็กที่มีสุขภาพดีทั้งกายและใจจะมีโอกาสพัฒนาทางภาษาได้ดีกว่าเด็กที่ไม่สบาย เจ็บป่วย ร้องไห้โยเย

2.ระยะแยกแยะ (Jergon Stage) อายุ 6 เดือน ถึง 1 ปี หลังจาก 6 เดือนขึ้นไป เด็กจะเริ่มเข้าสู่ระยะที่ 2 ซึ่งเด็กจะสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ที่เขาได้ยิน และเด็กจะรู้สึกพอใจที่จะได้ส่งเสียงและถ้าเสียงใดที่เขาเปล่งออกมาได้รับการตอบสนองในทางบวก เขาก็จะเปล่งเสียงนั้นซ้ำอีก ในบางครั้งเด็กจะเลียนเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ ที่มีคนพูดคุยกับเขา

3.ระยะเลียนแบบ (Imitation Stage) อายุ 1 – 2 ปี ในระยะนี้เด็กจะเริ่มเลียนเสียงต่าง ๆ ที่เขาได้ยิน เช่น เสียงของพ่อแม่ ผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด เสียงที่เปล่งออกมาอย่างไม่มี ความหมายจะค่อย ๆ หายไป และเด็กจะเริ่มรับฟังเสียงที่ได้รับการตอบสนองซึ่งนับว่าพัฒนาการทางภาษาจะเริ่มต้นอย่างแท้จริงที่ระยะนี้

4.ระยะขยาย (The Stage of Expansion) อายุ 2 – 4 ปี ในระยะนี้เด็กจะหัดพูด โดยจะเริ่มจากการหัดเรียกชื่อ คน สัตว์ และสิ่งของที่อยู่ใกล้ตัว เขาจะเริ่มเข้าใจถึงการใช้อยู่ลักษณะในการสื่อความหมาย ซึ่งเป็นการสื่อความหมายในโลกของผู้ใหญ่ การพูดของเด็กในระยะแรก ๆ จะเป็นการออกเสียงคำนามต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง นก แมว หมา ฯลฯ และคำคุณศัพท์ต่าง ๆ ที่เขาเห็น รู้สึกและได้ยิน ซึ่งในวัยต่าง ๆ เขาจะสามารถพูดได้ดังนี้

อายุ 2 ปี เด็กจะเริ่มพูดเป็นคำ โดยจะสามารถใช้คำนามได้ประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์

อายุ 3 ปี เด็กจะเริ่มพูดเป็นประโยคได้

อายุ 4 ปี เด็กจะเริ่มใช้คำศัพท์ต่าง ๆ และรู้จักการใช้คำเต็มหน้าและลงท้ายอย่างที่มีผู้ใหญ่ใช้กัน

5.ระยะโครงสร้าง (Structure Stage) อายุ 4 – 5 ปี ระยะนี้เด็กจะเริ่มพัฒนา

ความสามารถในการรับรู้และการสังเกต เด็กจะเริ่มเล่นสนุกกับคำและรู้จักคิดคำและประโยคของตนเอง โดยอาศัยการสร้างจากคำ วลี ประโยคที่เขาได้ยินคนอื่น ๆ พูด เด็กจะเริ่มคิดกฎเกณฑ์ในการประสมคำ และหาความหมายของคำและวลี ซึ่งเด็กจะเริ่มรู้สึกสนุกกับการเปล่งเสียงโดยเขาจะเล่นเป็นเกมกับเพื่อน ๆ หรือสมาชิกในครอบครัว

6.ระยะตอบสนอง (Responding Stage) อายุ 5 – 6 ปี ในระยะนี้เด็กจะมีความสามารถในการคิดและพัฒนาการทางภาษาสูงขึ้น เขาจะเริ่มพัฒนาภาษาไปสู่ภาษาที่เป็นแบบแผนมากขึ้น และใช้ภาษาเหล่านั้นกับสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว

การพัฒนาทางภาษาของเด็กในวัยนี้ จะเริ่มต้นเมื่อเขาเข้าเรียนในชั้นอนุบาลโดยเด็กจะเริ่มใช้ไวยากรณ์อย่างง่าย ๆ ได้รู้จักใช้คำที่เกี่ยวข้องกับบ้านและโรงเรียน ภาษาที่เด็กใช้ในการสื่อความหมายในระยะนี้ จะเกิดจากสิ่งที่เขามองเห็นและรับรู้

7.ระยะสร้างสรรค์ (Creative Stage) อายุ 6 ปีขึ้นไป ในระยะนี้ได้แก่ ระยะที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กจะเล่นสนุกกับคำและหาวิธีสื่อความหมายด้วยตัวเลข เด็กในระยะนี้จะพัฒนา วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ทักษะในการสื่อความหมาย โดยใช้ถ้อยคำสำนวน การเปรียบเทียบและภาษาพูดที่เป็นนามธรรมมากขึ้นและเขาจะรู้สึกสนุกกับการแสดงความคิดเห็น โดยการพูดและการเขียน

จะเห็นได้ว่า พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ในระยะเริ่มแรกจะมีความสามารถในการฟัง สามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยิน และต่อมาจะมีการเลียนแบบเสียงที่ได้ยินและสามารถพูดเลียนแบบเสียงที่คุ้นเคยได้ เมื่ออายุ 4 – 5 ปี สามารถพูด

เป็นประโยคง่าย ๆ ได้ สามารถสื่อสารได้และเมื่อเข้าปีที่ 6 จะพัฒนาไปสู่พื้นฐานการเขียน

1.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางภาษา

ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษามีหลายทฤษฎี ดังนี้ (ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสสร นิยมธรรม, 2519 : 31-35)

1.5.1. ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน (The Autism Theory หรือ Austistic Theory) ทฤษฎีนี้ถือว่า การเรียนรู้การพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียงอันเนื่องจากความพึงพอใจที่ได้กระทำเช่นนั้น โมว์เรอร์ (Mower) เชื่อว่า ความสามารถในการฟัง และความเพลิดเพลินกับการได้ยินเสียงของผู้อื่นและตนเองเป็นสิ่งสำคัญต่อพัฒนาการทางภาษา

1.5.2. ทฤษฎีการเลียนแบบ (The Imitation Theory) เลวิส (Lawis) ได้ศึกษาและเชื่อว่า พัฒนาการทางภาษานั้นเกิดจากการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดจากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง การเลียนแบบของเด็กเกิดจากความพอใจ และความสนใจของตัวเด็กเอง ปกติช่วงความสนใจของเด็กนั้นสั้นมาก เพื่อที่จะชดเชยเด็กจึงต้องมีสิ่งเร้าซ้ำ ๆ กัน การศึกษากระบวนการ

ในการเลียนแบบภาษาพูดของเด็กพบว่า จุดเริ่มต้นเกิดขึ้นเมื่อพ่อแม่เลียนแบบเสียงของเด็กในระยะเล่นเสียงหรือ ในระยะที่เด็กกำลังเรียนรู้การออกเสียง

1.5.3.ทฤษฎีเสริมแรง (Reinforcement Theory) ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้น โดยอาศัยการวางเงื่อนไข ไรน์โกลด์ (Rhiengold) และคณะได้ศึกษาพบว่าเด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อได้รางวัล หรือได้รับการเสริมแรง

1.5.4.ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory of Perception) ลิเบอร์แมน (Lieberman) ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับการเปล่งเสียง จึงเห็นได้ว่า เด็กมักจ้องหน้าเวลาเราพูดด้วย การทำเช่นนี้อาจเป็นเพราะเด็กฟัง และพูดซ้ำกับตัวเอง หรือหัดเปล่งเสียง โดยอาศัยการอ่านริมฝีปาก แล้วจึงเรียนรู้คำ

1.5.5.ทฤษฎีความบังเอิญจากการเล่นเสียง (Babble Buck) ซึ่งธอร์นไคค์ (Thorndike) เป็นผู้คิดโดยอธิบายว่า เมื่อเด็กกำลังเล่นเสียงอยู่นั้น เผอิญมีเสียงบางเสียงไปคล้ายกับเสียงที่มีความหมายในภาษาพูดของพ่อแม่ พ่อแม่จึงให้การเสริมแรงทันที ด้วยวิธีนี้จึงทำให้เด็กเกิดพัฒนาการทางภาษา

1.5.6.ทฤษฎีชีววิทยา (Biological Theory) เล็นเบิร์ก (Lenneberg) เชื่อว่า พัฒนาการทางภาษามีพื้นฐานทางชีววิทยาเป็นสำคัญ กระบวนการที่คนพูดได้ขึ้นอยู่กับอวัยวะในการเปล่งเสียง เด็กจะเริ่มส่งเสียงอ้อแอ้ และพูดได้ตามลำดับ

1.5.7.ทฤษฎีการให้รางวัลของพ่อแม่ (Mother Reward Theory) ดอลลาร์ด (Dollard) และ มิลเลอร์ (Miller) เป็นผู้คิดทฤษฎีนี้ โดยย่ำเกี่ยวกับบทบาทของแม่ในการพัฒนาภาษาของเด็กกว่า ภาษาที่แม่ใช้ในการเลี้ยงดูเพื่อเสนอความต้องการของลูกนั้น เป็นอิทธิพลที่ทำให้เกิดภาษาพูดแก่ลูก

1.6 การเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัย

การเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยจะแตกต่างไปจากวิธีการเรียนรู้ภาษาของผู้ใหญ่เนื่องจากระดับวุฒิภาวะทางสติปัญญาของเด็กยังพัฒนาไม่เต็มที่ เด็กยังไม่สามารถคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ ไม่สามารถใช้อวัยวะทุกส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาทางภาษาได้อย่างเต็มที่ ความสามารถเหล่านี้ขึ้นอยู่กับระดับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย และเนื่องจากภาษามีคุณสมบัติที่เป็นนามธรรม จึงต้องใช้สัญลักษณ์พิเศษแทนความหมาย ซึ่งเด็กเล็กจะเรียนรู้ภาษาได้จากการได้ยินได้ฟังการพูดของพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู หรือจากการดำรงชีวิตประจำวันเมื่ออยู่ที่บ้าน จากนั้นเมื่อมาอยู่ในสถานศึกษาเด็กจะเรียนรู้จากครูและผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยการเลียนแบบเสียงที่ได้ยินจากผู้อื่นก่อนและจะสะสมคำแล้วสร้างกฎเกณฑ์ขึ้นเอง ด้วยการนำคำที่สะสมไว้มาสผสมผสานกันเพื่อเปล่งเสียงออกมา พัฒนาการต่อมาเมื่อเด็กโตขึ้น ก็จะเพิ่มคำเรื่อย ๆ และผูกเป็นประโยคตามขั้นตอนหรือพัฒนาการการเรียนรู้ภาษาของเด็ก อย่างไรก็ตามเพื่อให้เด็กเรียนรู้ภาษาเป็นไปตามพัฒนาการ พ่อแม่ ครูผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องจัดประสบการณ์ทางภาษาให้มีความหมายกับเด็กประกอบกับการแสวงหาแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาที่หลากหลาย

หลายให้เหมาะสมกับความแตกต่างของเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อเด็กจะได้เกิดการเรียนรู้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ความหมายของภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

ภาษา มีความหมายต่างกัันดังนี้ ในแง่ภาษาศาสตร์ ภาษา หมายถึง ภาษาที่ใช้พูดเพื่อสื่อความหมาย ดังนั้นภาษาในประเด็นนี้จึงรวมเอาวิธีการทุกอย่าง ที่ใช้ติดต่อสื่อความหมายหรือเพื่อแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ภาษาจึงหมายถึงการพูด การเขียน การทำท่าทางประกอบ การแสดงสีหน้า และการใช้ภาษาใบ้ เป็นต้น ด้านการศึกษา ภาษาเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ภาษาจึงหมายถึงการติดต่อระเบียบของการติดต่อ สัญลักษณ์ที่ใช้แสดงแทนความคิดและความเข้าใจในลักษณะของการติดต่อนั้น ๆ สรุปได้ว่า ภาษาคือ สื่อกลางในการทำ ความเข้าใจระหว่างบุคคล สามารถรู้เรื่องกันได้ ด้วยท่าทาง สัญลักษณ์ การพูด การเขียน การแสดงสีหน้า ซึ่งรวมเอาวิธีการทุกอย่าง ที่ใช้ติดต่อสื่อสารกัน ในการติดต่อกัน ภาษาจึงเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของมนุษย์ให้มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ให้มีความเป็นอยู่เป็นสังคม เพราะมนุษย์ไม่สามารถอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ ต้องติดต่อ ฟังพาอาศัยกัน ซึ่งจะต้องใช้ภาษาเป็นสื่อกลางในการทำ ความเข้าใจและรู้เรื่องกันได้

กระบวนการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัย

การที่เด็กเล็กๆเรียนรู้ภาษามีความเกี่ยวพันและเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางสมองเป็นอย่างมาก การพัฒนาทางภาษาต้องสอดคล้องกับการพัฒนาทางสมอง ภาษาที่เด็กเกิดการเรียนรู้ต้องเป็นภาษาที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่เด็กคุ้นเคย ที่มีความฝัน และจินตนาการ ตลอดจนเด็กเกิดความรู้สึกในการเรียนรู้ภาษาที่สามารถอ่าน เขียน พูดได้ ในด้านสมองมีการพัฒนาโครงสร้างและหน้าที่ตามอายุ การพัฒนาสมองจะรวดเร็วอย่างยิ่งในวัยทารกและวัยเด็ก และค่อยๆลดลงในวัยผู้ใหญ่ สมองจะพัฒนาสมบูรณ์ในอายุหลังวัยยี่สิบปีไปแล้ว การเรียนรู้ของสมองมีเซลล์ประสาททำหน้าที่ในการรับรู้ เรียนรู้ จำ คิด และสั่งการ การกระทำของมนุษย์ประกอบด้วย

1. เซลล์สมอง(cell body)
2. สายใยประสาทรับข้อมูล(dendrite)
3. สายใยประสาทส่งข้อมูล(axon)

ตามหลักการแพทย์หรือประสาทวิทยานั้นเซลล์สมองเป็นส่วนหนึ่งที่เล็กที่สุด และมีจำนวนมากเชื่อมต่อกัน สมองของเด็กแรกเกิดมีเซลล์สมองอยู่ประมาณ 1 แสนล้านเซลล์ มีการเชื่อมต่อกันด้วยเครือข่ายที่เป็นเสมือนร่างแหของวงจรที่ใหญ่มาก เมื่อเซลล์สมองหนึ่งรับข้อมูล ก็จะเชื่อมต่อกับเซลล์สมองอื่นๆ มีการสร้างจุดเชื่อมต่อสัญญาณขึ้นในวงจรสมอง เป็นการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างการทำงานของสมองที่สำคัญ แม้ว่าเซลล์สมองของมนุษย์จะสามารถสร้างวงจรถึง 250 ล้านล้านล้านวงจร แต่เซลล์สมองตายวันละประมาณ 85000 เซลล์ การตายของเซลล์สมองเนื่องมาจากความเสื่อมของตัวเซลล์เองความเสื่อมเนื่องมาจากภาวะสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อเซลล์ เช่น สารพิษ เชื้อโรคต่างๆ และความเสื่อมสลายเพราะเซลล์นั้นๆ ไม่ได้ใช้งานหรือไม่ได้ทำงาน เป็นต้น เซลล์ที่ทำงานย่อมมีข้อมูลส่งผ่านเชื่อมโยงกับเซลล์อื่นๆ ตลอดเวลา กระบวนการเหล่านี้แทนที่จะทำให้เซลล์เหนื่อย อ่อนล้าและตายกลับทำให้เซลล์มีชีวิตอยู่และทำงานต่อไป ที่กล่าวกันว่าเมื่อใช้งานเซลล์สมองจะรักษาเซลล์นั้นไว้หรือถ้าไม่ใช้ก็เท่ากับปล่อยให้ตายไปในที่สุด ดังนั้นการพัฒนาทางภาษาในเด็กปฐมวัยจึงจำเป็นต้องให้เด็กได้มีการสื่อสารในสังคมแวดล้อมเด็ก กระตุ้นให้เด็กได้ฟัง พูด ลองอ่าน ลองเขียน ในลักษณะที่ไม่มีความหมายก่อนเพื่อเป็นแรงจูงใจให้เด็กอยากจะทำ ไม่ควรให้เด็กเริ่มเรียนรู้ในลักษณะของหลักภาษา จากการสะกดคำ หรือต้องให้ถูกต้องอย่างเข้มงวดทุกครั้ง ภาษานับว่าเป็นการสื่อสารที่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของเด็กเล็ก เด็กจะพัฒนามนุษยสัมพันธ์และมีการติดต่อสัมพันธ์กันนั้น ภาษาจึงมีความสำคัญมากในการเรียนรู้ของเด็กเล็ก การจัดการเรียนรู้ภาษาให้กับเด็กนั้นผู้ใหญ่พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องคำนึงถึงและมีความตระหนักในเรื่องของการพัฒนาภาษาพร้อมกับความรู้ในเรื่องของสมองให้พร้อมกันไปด้วย ดังนี้

การเรียนรู้ภาษาของเด็กนั้นเรียนรู้ได้เร็วมากเพราะเซลล์สมองและการเชื่อมต่อของเซลล์สมองมีความพร้อมสูงมาก กระบวนการเรียนรู้ภาษาของเด็กจะผ่านการฟัง กิจกรรมที่จัดควรเป็นกิจกรรมที่เป็นการ อ่าน ให้เด็กฟัง เล่านิทานให้เด็กฟัง และให้อ่านในเรื่องที่เด็กสนใจ การให้เด็กเรียนรู้ภาษา สิ่งที่น่าสนใจให้เด็กได้เรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นคำ ประโยคต่างๆ ฯลฯ สิ่งดังกล่าวต้องมีความหมายต่อเด็กจึงจะเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมองของเด็กจะรับข้อมูลเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเด็กได้ประสบการณ์ที่เห็นภาพ เรื่องราวต่างๆ ประกอบไปด้วย สิ่งสำคัญของการพัฒนาการทางภาษาของเด็กเล็กจึงเป็นเรื่องที่ไม่ยากจนเกินไปสำหรับครู พ่อแม่ ผู้ปกครองที่อยากให้เด็กของเราพัฒนาการด้านภาษาทั้งภาษาแม่ของเรา หรือภาษาอื่นๆ ที่เราต้องการโดยอย่าลืมว่าสิ่งสำคัญคือการพัฒนาให้เด็กของเราสื่อสารและใช้ภาษาด้วยความมั่นใจ

แนวทางในการส่งเสริมภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. (2540). พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. เกร็ดความรู้เพื่อครู แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยให้ได้รับการเรียนรู้ภาษาแรกเริ่ม ควรยึดหลักการที่ว่าเด็กสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง หลักการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและกายภาพ การสร้างแรงจูงใจภายในให้กับเด็กเป็นแรงกระตุ้นการต้องการที่จะเรียนรู้ หลักการเรียนรู้ผ่านการเล่น และการจัดประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมให้กับเด็ก สำหรับครูปฐมวัยควรมีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมที่จะส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาของเด็ก โดยครูต้องมีความความเข้าใจในพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก รู้ในธรรมชาติความสนใจและความต้องการของเด็กและเรียนรู้เกี่ยวกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่โดยครูควรมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาแรกเริ่มดังนี้ การส่งเสริมบรรยากาศที่ดีสำหรับการเรียนรู้ ครูควรสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและรู้สึกอบอุ่นเพื่อให้เด็กรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มและนำไปสู่การสร้างความรู้สึกรับรู้ในตนเองให้กับเด็ก ทั้งนี้ความเชื่อมั่นในตนเองจะส่งผลให้เด็กมีความสำเร็จในการทำกิจกรรมและมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมทางบวกมากขึ้นเท่านั้น การส่งเสริมกลุ่มและตอบสนองเด็กเป็นรายบุคคล ครูควรจัดกิจกรรมกลุ่มแบบมีปฏิสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม นำวัฒนธรรมและภาษาที่บ้านของเด็กเข้าสู่โรงเรียนยอมรับความสามารถของเด็กทุกคนและสิทธิของเด็กทุกคนในการเรียนรู้การอ่านเขียนเบื้องต้น

ต้น บรรยาภาศในการเรียนรู้ภาษาแรกเริ่มควรเป็นไปเพื่อกระตุ้นให้เด็กมีความก้าวหน้าทางพัฒนาการทางการอ่านและการเขียนขั้นต้น การจัดกิจกรรมทางภาษาควรคำนึงถึงบริบททางสังคม ภาษาถิ่น และความแตกต่างทางเพศ การวางแผนการจัดกิจกรรมควรเน้นการให้เด็กลงมือกระทำด้วยตนเอง สอดคล้องกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของเด็กบนพื้นฐานของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การเปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นผ่านกิจกรรมบูรณาการทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน สนับสนุนการจัดประสบการณ์ทางภาษาเสริมเพื่อให้เด็กเกิดทักษะทางภาษาอ่านเขียนขั้นต้นและเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มสำหรับบุตร ประเมินตามสภาพจริงด้วยความระมัดระวังช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการพัฒนาทางภาษาแรกเริ่ม

เทคนิควิธีในการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

ครุฑักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2540: 45 - 46) กล่าวว่า ในการเล่านิทานสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง คือการสร้าง ความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง จุดเริ่มต้นอยู่ที่การเตรียมให้พร้อมซ่อมให้ดีของผู้เล่า ผู้ที่เล่าจะต้องหาจุด สำคัญของเรื่องให้ครบ และสรุปให้ใจความดังนี้

ประโยคแรกที่จะใช้ในการเริ่มเรื่อง ควรหาถ้อยคำที่ฟังดูแล้วน่าตื่นเต้น จูงใจ ให้ติดตามเรื่องต่อไป คอยสังเกตว่าผู้ฟังยังให้ความสนใจกับบทบาทลีลาการเล่าอยู่หรือไม่ถ้า รู้สึกว่ากำลังสูญเสียความ สนใจ ควรเปลี่ยนบรรยาภาศด้วยการหยุดพักแล้วถามปัญหาอะไรเอ่ย ปัญหาเขาว์หรือปัญหาสนุกๆ การจบเรื่องประโยคสุดท้าย จะปิดเรื่องต้องมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าประโยคแรก เมื่อเริ่มใช้ เริ่มเรื่อง ผู้เล่าจะต้องคิดและเตรียมไว้ก่อนว่า จะปิดเรื่องด้วยประโยคใด จึงจะเป็นการสรุปจบที่จับ ใจผู้ ฟัง โดยทั่วไปมักปิดการเล่านิทานด้วยถ้อยคำที่กินใจ ให้ข้อคิดหรือ ทิ้งท้ายไว้ให้คิด

กิจกรรมภายหลังการเล่านิทาน สิ่งที่ไม่ควรละเลย หลังจากทีเล่านิทานจบ ควรมีคำถามเกี่ยวกับ นิทานที่นำมาเล่าให้เด็กตอบ ซึ่งอาจเป็นคำถามที่เกี่ยวกับชื่อตัวละครที่สำคัญ เหตุการณ์ที่สำคัญและ ข้อ คิดที่ได้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541: 78 - 79) ได้เสนอ วิธีการเล่านิทานที่ครูควร ทราบ ดังนี้คือ

1. เนื้อเรื่องต้องเหมาะสมกับวัย ใช้เรื่องที่มีความดีชนะความชั่วเสมอไป และ ผู้เล่าต้องจำเนื้อเรื่องได้ ดีทุกตอน
2. เสียง ผู้เล่าจะต้องให้เด็กทั้งหมดได้ยินเสียงผู้เล่าอย่างชัดเจน ระดับเสียง และจังหวะพูด ถูกต้อง เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ใส่ความรู้สึกลงไปในน้ำเสียง ถ้าผู้เล่าสามารถทำเสียงสูงต่ำทำเป็นเสียงเด็ก เสียงคนแก่หรือทำเสียงตามลักษณะของตัวละครใดเด็กจะยิ่งสนใจ มากยิ่งขึ้น
3. ท่าทาง ถ้ามีภาพประกอบผู้เล่าไม่ต้องใช้ท่าทางมาก แต่เน้นที่ภาพ หากไม่มีภาพประกอบก็ควรใช้ ท่าทางประกอบบ้างตามโอกาส แต่อย่าใช้มากเกินไปฟังระวังให้ เป็นไปตามธรรมชาติ
4. จังหวะ จังหวะในการพูด เป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้นิทานน่าสนใจ
5. อารมณ์ ในขณะที่เล่าควรเล่าให้เด็กเห็นถึงความรู้สึกและอารมณ์ของ ผู้เล่าเช่นอารมณ์รื่นเริงความรู้ สึกตื่นเต้น หรืออารมณ์เศร้า ฯลฯ
6. ข้อตกลงก่อนฟังนิทาน ควรมีข้อตกลงกันว่าผู้ฟังจะต้องไม่พูดแซงใน ขณะที่ฟังนิทาน
7. เวลาในการเล่า เด็กอายุ 5 - 6 ปีใช้เวลาประมาณ 20 นาที

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 16 - 17) กล่าวถึงการเล่านิทานที่มีขั้นตอนการดำเนินการเป็นลำดับในแต่ละขั้นตอนของการเล่า ต้องมีการจัดเตรียมให้เหมาะสม จึงจะทำให้การ เล่านิทานมีความ หมายประทับใจแก่ผู้ฟัง แม้ว่านิทานจะเป็นสิ่งที่เด็กชอบ และพร้อมที่จะฟังอยู่เสมอก็ตาม นิทานทุกเรื่อง กับการเล่าทุกครั้ง ไม่สามารถตรึงใจให้เด็กอยู่กับที่ได้ตั้งแต่ต้นจนจบ เว้นแต่กระบวนการเล่านั้น ขั้นตอนการเตรียมการที่ดี นอกจากจะทำให้ให้นิทานดำเนินไปสู่จุดประสงค์ของผู้เล่าที่ต้องการแล้ว

ต้องทำให้เด็กเพลิดเพลินกับนิทานที่เล่าด้วยในการเตรียม การเพื่อการเล่า ครูเป็นผู้เล่า ครูต้องจัดเตรียมเนื้อหาบทนิทานก่อน ถ้าเป็นนิทานที่มาจากหนังสือนิทาน ครูควรต้องอ่านให้เข้าใจเนื้อเรื่องให้ได้ เมื่อนำไปเล่าประกอบภาพในหนังสือจะได้พูด ความต่อเนื่องเป็นเรื่องราว มีการหยุดพัก ถามตอบจะทำให้เข้าใจง่ายไม่ลืม

การเตรียมเด็กสำหรับฟังนิทาน ที่นั่งของครูและเด็กจะต้องใกล้ชิดกัน ครูอาจนั่งสูง กว่าเด็กเล็กน้อย เพื่อให้สามารถแสดงภาพในหนังสือ หรือภาพอื่นๆในระดับสายตาเด็ก ขณะเล่าครูควรจัดเด็กเป็นกลุ่มเล็กๆ ถ้าเป็นกลุ่มใหญ่ให้หนึ่งล้อมวงครูเริ่มกิจกรรมเตรียมเด็กด้วย การให้เด็กร้องเพลง ดูภาพหรือกล่าวคำจูงใจ เพื่อให้เด็กมีอารมณ์พร้อมที่จะฟัง เมื่อพร้อมแล้ว จึงเริ่มต้นด้วยการเล่านิทาน

การดำเนินเรื่อง อาจเป็นการนำเสนอด้วยภาษาพูดอย่างเดียวหรือใช้ภาษาท่าทาง หรือใช้สื่อประกอบต่างๆ ทั้งแถบบันทึกเสียงและภาพประกอบ ผู้เล่าต้องใช้ภาษาที่เด็กเข้าใจง่าย ถูกหลักไวยากรณ์ การสนทนาอาจใช้ภาษาถิ่น หรือใช้คำคั่นที่เด็กเคยชิน จะช่วยให้การเล่ามีประสิทธิภาพและมีความหมายตรงกับจุดประสงค์ของผู้เล่ามากขึ้น การสรุปเรื่องขั้นตอนสุดท้ายของการเล่านิทานทุกครั้ง ควรมีการสรุปเรื่องด้วย คำถามเกี่ยวกับ ประเด็นสาระสำคัญของเรื่อง ลักษณะของตัวละครในเรื่อง ความรู้และคำสั่งสอน ที่ได้จากรื่อง เพื่อให้เด็กได้คิดทบทวนและเก็บข้อความรู้จากนิทานเป็นการย้ำเตือนทำให้เด็ก จดจำเรื่องราวได้ดี

2.การดำเนินการ

2.1วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า เป็นลำดับขั้นดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้น อนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครราชสีมา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้น อนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครราชสีมา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม จำนวน 5 คน เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบใช้นิทานเงาเป็นสื่อ
2. แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวจนภาษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1.การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้นิทานเงาเป็นสื่อตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารประกอบการสอน และพรวิไล เลิศวิชา (2551). สอนภาษาไทยต้องเข้าใจสมองเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้.

2. เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้นิทานเงาเป็นสื่อ โดยมีกระบวนการ ดังนี้

2.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2 ออกแบบกิจกรรมการสอน

2.3 การดำเนินการสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นนำ เตรียมเด็กให้พร้อมโดยใช้กิจกรรมต่างๆ เพื่อนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ ครูบอกจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ขั้นสอนครูดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดกิจกรรมที่เน้น ให้เด็กลงมือปฏิบัติด้วยความคิด การแสดงออก เรียนรู้แบบร่วมมือ เรียนรู้ด้วยการค้นพบ และมี ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ โดยในการเรียนแต่ละครั้งเด็กต้องมีกิจกรรมการนำเสนอ ผลงาน การประเมินการเรียนรู้ร่วมกับครู หรือตั้งคำถามให้เด็กประเมินตนเองและเพื่อน

ขั้นสรุป เด็กและครูร่วมกันสรุปมโนทัศน์เกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่ง ตอบคำถาม เล่าเรื่อง หรือเสนอผลงานตามลักษณะของเนื้อหา

2.4 การประเมิน ประเมินระหว่างสอน ด้วยการสังเกตและตอบคำถามของเด็ก โดยการประเมินครูประเมินตนเอง ประเมินกิจกรรมการเรียนรู้ว่าเกิดลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้แบบพัฒนาการสื่อสารของเด็กหรือไม่ ประเมินเมื่อเรียนจบ โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการสื่อสาร แบบวัจนภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. วิธีการหาคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

3.1 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้นิทานเงาเป็นสื่อ ปริญญาจารย์ สุพรรณิการ์ ศรีสุวรรณ สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เพื่อหาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์ กิจกรรม สื่อการสอนและการประเมิน จำนวน 5 ท่าน

3.2 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้นิทานเงาเป็นสื่อที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. ข้อสอบ ทั้งหมดรวม 25 ข้อ ดังนี้

4.2.1 ความเข้าใจภาษา 10 ข้อ

4.2.2 การสร้างประโยค 5 ข้อ

4.2.3 การสนทนาโต้ตอบ 5 ข้อ

4.2.4 ความคล่องภาษา 5 ข้อ

วิธีการหาคุณภาพของแบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา

1. นำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Analysis) ความสอดคล้องกับจุดประสงค์

2.2. ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นและให้คะแนนแบบประเมิน แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินกับจุดประสงค์ IOC มากกว่า 0.5 ถือว่าใช้ได้

2.3 นำแบบประเมินที่ได้ไปหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR- 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder- Richardson)

2.4 นำแบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป โดยมีวิธีทดสอบและเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

2.4.1 จัดเตรียมสถานที่สอบสำหรับสอบเป็นรายบุคคล

2.4.2 ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับเด็กก่อนการทดสอบ

2.4.3 ดำเนินการทดสอบ โดยผู้ทำการทดสอบถามคำถามติดต่อกัน 2 ครั้ง

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอนที่ 1 ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนนและ

ตอนที่ 2-4 ตอบถูกมากกว่า 1 คำตอบได้ 1 คะแนน ตอบถูก 1 คำตอบได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ทดลองตามแบบแผนการวิจัย One-Group Pretest Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538:249) ดังตาราง

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

แบบ One - group pretest - post test design			
กลุ่ม	เวลา		
EXP	O	T	O

สัญลักษณ์ที่ใช้

EXP แทน กลุ่มทดลอง (Experimental Group)

O แทน การสังเกต หรือ การวัดผลอย่างอื่น (Observational or Other type of Measure)

T แทน การทดลองหรือ ใช้นวัตกรรม Treatment Condition)

ขั้นตอนในการวิจัย

1. ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัย (Pretest) ก่อนการทดลอง
2. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ
3. ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัย (Posttest) หลังเสร็จสิ้นการทดลอง
4. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ทำการทดลอง 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที ทำการทดลองในช่วงเวลา 9.00 น.- 9.40 น. ซึ่งมีลำดับ ขั้นตอนดังนี้

4.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม เด็กจำนวน 1 ห้องเรียน มี 10 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน

4.2 ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัย ด้วยแบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาก่อนการทดลอง

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อตามแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.เมื่อดำเนินการทดลองครบ 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการสื่อสาร แบบวัจนภาษา ซึ่งเป็นแบบประเมินชุดเดียวกับที่ใช้ประเมินเด็กก่อนการทดลอง

6. นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบและหาคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้
สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1 หาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) ของแบบประเมิน โดยการพิจารณาจาก ค่าดัชนี
ความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนันทพงษ์. 2545:95)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum \frac{R}{N}$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.

เมื่อ

—
 $\sum \frac{X}{N}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

การแปลผลระดับความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา

การแปลผลระดับความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยใน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กำหนดการแปลผลในภาพรวมและจำแนกรายด้าน ดังนี้

ภาพรวมของความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา คะแนนเต็ม 125 คะแนน เกณฑ์การให้ผล
ดังนี้

คะแนนระหว่าง 120-125 หมายความว่า มีความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาในระดับดีมาก
 คะแนนระหว่าง 90-119 หมายความว่า มีความสามารถในการสื่อสารแบบ วัจนภาษาในระดับดี
 คะแนนระหว่าง 70-89 หมายความว่า มีความสามารถในการสื่อสารแบบ วัจนภาษาในระดับพอใช้
 คะแนนระหว่าง 0-69 หมายความว่า มีความสามารถในการสื่อสารแบบ วัจนภาษาในระดับปรับปรุง

จำแนกรายด้านของความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา ด้านความเข้าใจภาษา คะแนนเต็ม
50 คะแนน เกณฑ์การแปลผลแบ่งออกเป็น 4 ช่วงดังนี้

คะแนนระหว่าง 45-50 หมายความว่า มีความสามารถในการสื่อสาร แบบวัจนภาษาในระดับดีมาก
 คะแนนระหว่าง 40-44 หมายความว่า มีความสามารถในการสื่อสาร แบบวัจนภาษาในระดับดี
 คะแนนระหว่าง 35-43 หมายความว่า มีความสามารถในการสื่อสาร แบบวัจนภาษาในระดับพอใช้
 คะแนนระหว่าง 0-42 หมายความว่า มีความสามารถในการสื่อสาร แบบวัจนภาษาในระดับปรับปรุง

จำแนกรายด้านของความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา ด้านการสร้างประโยค การสนทนาได้ตอบ ความคล่องภาษา คะแนนเต็ม 25 คะแนน เกณฑ์การแปลผลแบ่งออกเป็น 4 ช่วงดังนี้
 คะแนนระหว่าง 20-25 หมายความว่า มีความสามารถในการสื่อสาร แบบวัจนภาษาในระดับดีมาก
 คะแนนระหว่าง 15-19 หมายความว่า มีความสามารถในการสื่อสาร แบบวัจนภาษาในระดับดี
 คะแนนระหว่าง 10-14 หมายความว่า มีความสามารถในการสื่อสาร แบบวัจนภาษาในระดับพอใช้
 คะแนนระหว่าง 0-9 หมายความว่า มีความสามารถในการสื่อสาร แบบวัจนภาษาในระดับปรับปรุง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการทดลอง และการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

X	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ใน (t-distribution)
Sig.	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	มีนัยสำคัญที่ระดับ .05
Std.Error.	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
p	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญ
μd	แทน	ค่าเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรม
Σx	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. ผลวิเคราะห์ระดับความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ โดยรวมและรายด้าน
2. ผลเปรียบเทียบระดับความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ โดยรวมและรายด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลวิเคราะห์ระดับความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ โดยรวมและรายด้านการวิเคราะห์ในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนระดับความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ โดยรวมและราย ด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจภาษา ด้านการสร้างประโยค ด้านการสนทนาโต้ตอบ และด้านความคล่องภาษา โดยมีสมมติฐาน ดังนี้ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ มีความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษาสูงกว่าก่อนการทดลอง ในระดับ ดี

เมื่อดำเนินการทดลองตามวิธีดำเนินการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดวิเคราะห์ตามกระบวนการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ซึ่งได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินคะแนนความสามารถในการสื่อสารด้วย
วจนภาษา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

ตารางที่ 2 คะแนนประเมินความสามารถในการสื่อสารด้วยวจนภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรม

คะแนนประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวจนภาษา						
คนที่	ก่อนทดลอง					
	ความเข้าใจภาษา (10)	การสร้างประโยค (5)	การสนทนา โต้ตอบ (5)	ความคล่อง ภาษา (5)	รวมคะแนน (25)	ร้อยละ
1	7	3	5	3	18	72
2	9	4	4	4	21	84
3	8	5	4	4	21	84
4	8	0	3	3	14	56
5	6	1	4	3	13	52
รวม	38	13	20	17	87	69.6

จากตารางแสดงให้เห็นผลคะแนนความสามารถในการสื่อสารด้วยวจนภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นเด็กอนุบาล 3 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการประเมิน 4 รายการ ซึ่งแสดงผลรวมของคะแนนทั้งหมด และคิดเป็นผลคะแนนทั้งหมดเป็นร้อยละ ซึ่งคนที่ 2 และ 3 มีคะแนนสูงสุด 21 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84 , คนที่ 5 มีคะแนนต่ำสุด 13 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 52

ตารางที่ 3 คะแนนประเมินความสามารถในการสื่อสารด้วยวจนภาษาของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรม

คะแนนประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวจนภาษา						
คนที่	หลังทดลอง					
	ความเข้าใจภาษา (10)	การสร้างประโยค (5)	การสนทนา โต้ตอบ (5)	ความคล่อง ภาษา (5)	รวมคะแนน (25)	ร้อยละ
1	8	4	5	4	21	84
2	9	5	5	5	24	96
3	9	5	5	5	24	96
4	10	3	4	4	21	84

คะแนนประเมินความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษา						
5	8	3	5	4	20	80
รวม	44	20	24	22	110	88

จากตารางแสดงให้เห็นผลคะแนนความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นเด็กอนุบาล 3 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการประเมิน 4 รายการ ซึ่งแสดงผลรวมของคะแนนทั้งหมด และคิดเป็นผลคะแนนทั้งหมดเป็นร้อยละ ซึ่งคนที่ 2 และ 3 มีคะแนนสูงสุด 24 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96 , คนที่ 5 มีคะแนนต่ำสุด 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษา

สมมติฐานของงานวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อมีพฤติกรรมการสื่อสารสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมในระดับ ดี

สมมติฐานทางสถิติ : $H_0 : \mu_d = 0$ หรือ $H_0 : \mu = \mu$ (Null hypothesis)

$H : \mu_d \neq 0$ หรือ $H : \mu \neq \mu$ (Alternative hypothesis)

(μ_d หมายถึง ค่าเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 4.695$, $p < 0.00$) แสดงว่าการสื่อสารด้วยวัจนภาษาโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษาสูงขึ้น เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการสื่อสารด้วยวัจนภาษาโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ สูงขึ้น 4.60 ± 0.92

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษาของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

คะแนน	N	$\bar{x}$	SD	ร้อยละ	ร้อยละของความแตกต่าง	T_{xy}	t
ประเมินก่อนเรียน	5	22	1.87	69.6	18.4	0.919	4.695 *
ประเมินหลังเรียน	5	17.40	3.78	88			

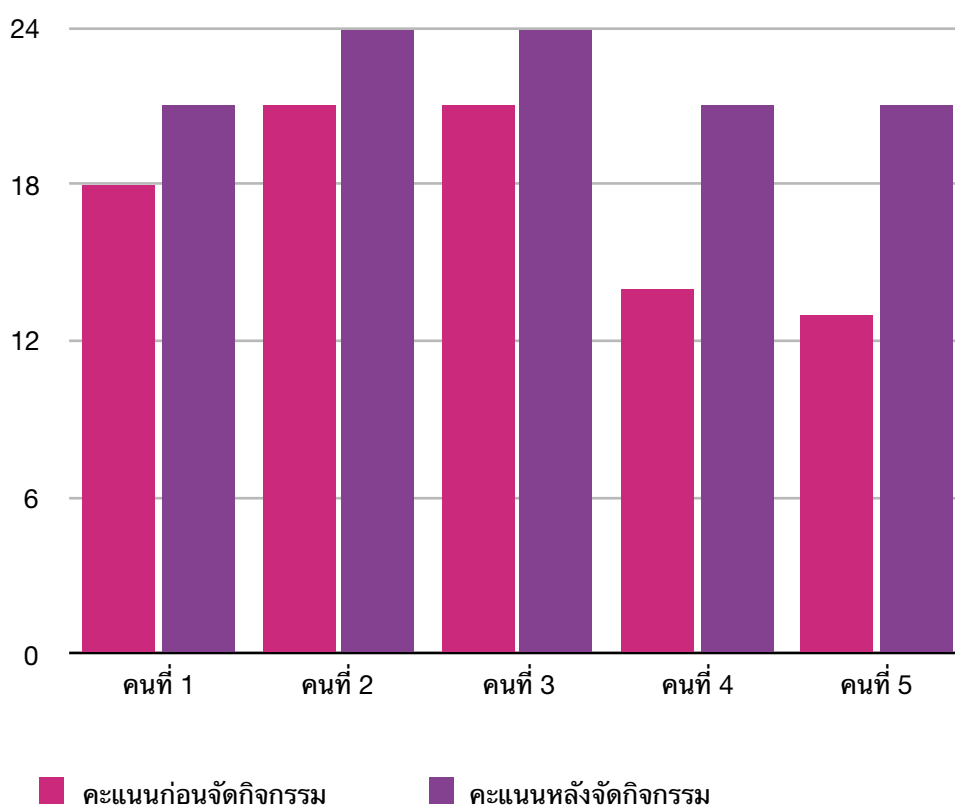
* $P < 0.05$

จากตารางเปรียบเทียบผลการประเมินคะแนนความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 3

นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษาก่อนจัดกิจกรรม เท่ากับ 17.40 คิดเป็นร้อยละ 69.60 และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษาหลังจัดกิจกรรม เท่ากับ 22 คิดเป็นร้อยละ 88 มีคะแนนความแตกต่างเท่ากับร้อยละ 18.4

ผลการทดสอบค่า t พบว่าคะแนนหลังการจัดกิจกรรม สูงกว่า คะแนนก่อนจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.009

แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบผลคะแนนความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

ภาพประกอบที่ 1 เปรียบเทียบผลคะแนนความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษาของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาล 3

จากภาพประกอบที่ 1 แสดงให้เห็นว่าเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาล 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษาสูงกว่า ก่อนจัดกิจกรรม

3.สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ ด้านความเข้าใจภาษา การสร้างประโยค

การสนทนาโต้ตอบ และความคล่องภาษา ผลจากการศึกษาผู้วิจัยสามารถสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1 เพื่อศึกษาความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนและ หลังจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

สมมติฐานของการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ มีพฤติกรรมการสื่อสารสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมในระดับ ดี

ตัวแปรที่ศึกษา

1 ตัวแปรอิสระ การจัดกิจกรรมการสอน โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

2 ตัวแปรตาม การส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน อำเภอกุสุมาลย์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน จำนวน 1 ศูนย์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัย อายุ 5 - 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน อำเภอกุสุมาลย์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบจับฉลาก จำนวน 5 คน เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ
2. แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา

วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ทำการทดลอง 2 สัปดาห์ วันละ 40 นาที ทำการทดลองในช่วงเวลา 9.00 - 9.40 น. ซึ่งมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับฉลากจำนวน 5 คนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน
2. ผู้วิจัยจัดทำสื่อและแผนการสอน แบบประเมิน เป็นเวลา 1 สัปดาห์
3. ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการสื่อสารของเด็กปฐมวัย ด้วยแบบประเมินความสามารถในการศึกษาก่อนการทดลอง
4. ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. เมื่อดำเนินการทดลองครบ 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบ
 วจนภาษา ซึ่งเป็นแบบประเมินชุดเดียวกับที่ใช้ประเมินก่อนการทดลอง
6. นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานระดับความสามารถในการสื่อสารแบบวจนภาษาของเด็กปฐมวัย ก่อนและ
 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ จำแนกเป็นรายด้าน โดยนำข้อมูลไปหา
 ค่าเฉลี่ย (Mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของ คะแนนเฉลี่ย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 สอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ ด้วยแบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวจนภาษาโดยใช้
 แบบทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest)

3.1สรุปผลการวิจัย และการสะท้อนกลับ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 ระดับความสามารถในการสื่อสารแบบวจนภาษาของเด็กปฐมวัย
 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อสูงขึ้นกว่าก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นิทานเงาเป็น
 สื่อโดยรวมอยู่ในระดับดี ด้านความเข้าใจภาษา อยู่ในระดับดี ส่วนด้านการสร้างประโยค การสนทนาโต้ตอบ
 และความคล่องภาษา อยู่ในระดับ ดีมาก
2. ผลการวิจัย ตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2 ระดับความสามารถในการสื่อสารแบบวจนภาษาของเด็กปฐมวัย
 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ สูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรม
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 โดยรวมและรายด้านทุกด้านได้แก่ ด้านความเข้าใจภาษา การสร้างประโยค
 การสนทนาโต้ตอบและความคล่องภาษา

การสะท้อนผลการเรียนรู้

- 1.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบ ใช้นิทานเงาเป็นสื่อมีลักษณะการจัดกิจกรรมที่เร้าให้เด็กสนใจ
 ใจลงมือปฏิบัติการคิดผ่านสื่อด้วยกิจกรรมที่ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทำให้เด็กเกิดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและมี
 บรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานเป็นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.การใช้ตัวละครในนิทานทำเป็นสื่อลักษณะคล้ายหนังตะลุง ใช้จอและแสงทำให้เกิดเงาเด็กซึ่งมีพื้นฐาน
 อยู่ในภาคใต้มีความคุ้นเคยกับสื่อลักษณะนี้เป็นอย่างดี เป็นข้อดีในการง่ายต่อการรับรู้ ทำความเข้าใจกับสื่อ
 ชนิดนี้เด็กมีปฏิกิริยาตอบสนองให้ความร่วมมืออย่างสังเกตได้ชัดเจน แสดงว่าการที่ครูเลือกสื่อที่มีแนวคิดมา
 จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแนวทางที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมความสามารถในการสื่อสารแบบวจนภาษาเป็น
 อย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.การส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของเด็กปฐมวัย ครูต้องคำนึงถึงความพร้อมของเด็กตามวัย
 ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความคิดอย่างอิสระสร้างกำลังใจและให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ ตลอดจน
 กระตุ้นให้เด็กกล้าแสดงออกด้วยความมั่นใจ
- 2.รูปแบบการจัดกิจกรรม โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อเป็นทางเลือกอีกรูปแบบหนึ่งของครูที่จะนำไปใช้เพื่อ
 เสริมสร้างทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย ซึ่งการนำรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวไปใช้นั้นครูแต่ละคนอาจ
 ปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน
- 3.ระหว่างที่ครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้นิทาน
 เงาเป็นสื่อควรมีการประเมินทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย เช่น การสังเกตทักษะทางภาษาในสภาพจริง การ
 สังเกตผลงานและการทดสอบ เป็นต้น เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้
 มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

- 1.ควรมีการศึกษาการนำกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อเพื่อปลูกฝังความ

สามารถด้านอื่นๆที่จำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับวัยของเด็กปฐมวัยเพิ่มเติม เช่น การสร้างคุณธรรม จริยธรรม ปกป้องตั้งแต่วัยเด็กซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญในการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุข

2.ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาโดยรูปแบบที่หลากหลายทั้ง สื่อ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยอุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถดึงดูดความสนใจให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นต้น

3.2 การเผยแพร่ผลการวิจัย

3.2.1 เผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์

- บันทึกในแฟ้มสะสมผลงาน ระบบ wbsc
- เผยแพร่ใน แฟนเพจของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน

3.2.2 จัดทำรายงานการวิจัยเสนอต่อหน่วยงานและผู้บังคับบัญชา

9. บรรณานุกรม

พิมล มอจจันทร์ (<https://www.gotoknow.org/posts/322514> ภาษาคืออะไร : online

พัชรีย์ สอนแก้ว (2536:40) .ความหมายการเรียนรู้.

มยุเรศ รัตนานิคม (๒๕๔๒ : ๓) ภาษาและวัฒนธรรม.

เยาวพา เดชะคุปต์ (2528 : 48 – 49).ขั้นตอนของพัฒนาการทางภาษาของเด็ก.

วลัยรัตน์ จันทรเสมา. (2554). ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบจิตปัญญา.

สิริมงคล สุวรรณผา (2546:บทคัดย่อ).ศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็ก ปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์พื้นฐานทางด้านภาษาด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.

สมพร สุทัศน์ย์ (2539: 286-28).ขั้นตอนการสื่อสาร.

สยามปิยะนราธร(2539: 39-40).ประเภทของการสื่อสาร.

สุวัฒน์ มุทระเมธา. (2535: 89) เด็กกับการสื่อสาร.

ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสสร นิยมธรรม. (2541: 51) พัฒนาการทางภาษา.

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช (2546.) กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

หลุย จำปาเทศ (2533:61-63).ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร.

อรประพิน กิตติเวช;สุริย์รัตน์ บำรุงสุข และวิชาติ บุรณะประเสริฐสุข (2549: 4-7).วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร.

อารี พันธุ์มณี (2534:86) ความหมายการเรียนรู้.

คู่มือการใช้แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

การสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นกระบวนการจัด กิจกรรมการสอนที่ผู้เรียนกระทำด้วยความพึงพอใจ การแสดงออก เรียนรู้แบบร่วมมือ เรียนรู้ด้วยการ ค้นพบ และมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้มุ่งให้เกิดการตระหนักรู้ตนเอง การเจริญงอกงามทาง ปัญญา การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ในการจัดกิจกรรมการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ มีแนวคิดว่าการสอนเป็นการส่งเสริมปัญญาด้วยการเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้เรียนให้สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ เป็นผู้ที่มีความฉลาดทางปัญญา และอารมณ์ ผู้เรียนเรียนรู้อย่างเข้าใจและจำได้ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี ทั้งนี้ ครูมีบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่น เพลิดเพลิน แสดงการยอมรับ ในความสามารถและความแตกต่างของผู้เรียน พร้อมชี้แนะและเสริมข้อความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนค้นพบและรู้ด้วยตนเอง

จุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารด้านความเข้าใจภาษา การสร้างประโยค การสนทนาโต้ตอบ และความคล่องภาษาของเด็กปฐมวัย

หลักการจัดกิจกรรม

1. กิจกรรมนี้จัดในช่วงกิจกรรมวงกลม
2. การปฏิบัติกิจกรรมดำเนินตามขั้นตอน ดังนี้
 - 2.1 ขั้นนำ เตรียมเด็กนักเรียนให้พร้อมเรียนโดยจัดกิจกรรมต่างๆเช่นการสนทนาเล่านิทาน ร้องเพลง ปริศนาคำทาย เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ครูบอกจุดประสงค์การเรียนรู้
 - 2.2 ขั้นกิจกรรม ครูดำเนินกิจกรรมการสอนโดยใช้กระบวนการจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด การแสดงออก เรียนรู้แบบร่วมมือ เรียนรู้ด้วยการค้นพบ และทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งในการเรียนแต่ละเรื่อง เด็กต้องมีกิจกรรมกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และการประเมินการเรียนรู้ร่วมกับครู โดยครูเป็นผู้ประเมินโดยตั้งคำถามให้เด็กประเมินตนเองและเพื่อน
 - 2.3 ขั้นสรุป เด็กและครูร่วมกันสรุปมโนทัศน์เรื่องที่เรียนที่แสดงความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร ด้วยกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ตอบคำถาม สาธิต หรือนำเสนอผลงาน

บทบาทของครู

ในการจัดกิจกรรมการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ ปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาแผนการสอนให้เข้าใจอย่างชัดเจนก่อนลงมือจัดกิจกรรม
2. จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ประกอบกิจกรรมให้พร้อม
3. เตรียมความพร้อมของผู้เรียนด้วยกิจกรรมที่ครูเลือกสรรเพื่อนำเข้าสู่เรื่องที่เรียน
4. บอกจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการสอน
5. ดำเนินกิจกรรมการสอนตามแผน ขณะดำเนินกิจกรรมครูต้องประเมินการเรียนการสอนตลอดเวลา กิจกรรมนั้นกระตุ้นให้คิดหรือไม่ ผู้เรียนได้แสดงออกจริงไหม เกิดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือหรือเปล่า เด็กได้เรียนอะไรเพิ่มเติม
6. ให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานกลุ่ม โดยวิเคราะห์ผลงานและสะท้อนข้อมูลกลับให้ผู้เรียน เห็นข้อผิดพลาด และข้อความรู้เพิ่มเติม โดยบรรยากาศการเรียนรู้แบบเป็นกันเอง หลีกเลี่ยงการพูดหรือ กระทำให้ผู้เรียนคับข้องใจหรืออาย ครูต้องตระหนักในความแตกต่างของผู้เรียนพร้อมยอมรับการ ช่วยเหลือ ชี้แนะ และเสริมความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนค้นพบและรู้ด้วยตนเองมากที่สุด
7. จูงใจผู้เรียนให้สนใจกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ต้องทำให้ผู้เรียนเห็นว่า ครูเอาใจใส่สิ่งที่ เกิดขึ้นในชั้นเรียนเสมอ พร้อมชี้แนะสิ่งที่นำไปสู่การเรียนรู้ตามจุดประสงค์

8. ใกล้เคียงผู้เรียนติดตามการเรียนรู้ของผู้เรียนเข้าร่วมในการทำงานกลุ่มกับผู้เรียนด้วย การแจกอุปกรณ์ด้วยตนเอง ทำตัวมีส่วนร่วมในกลุ่ม
9. สรุปมโนทัศน์เรื่องที่เรียน
10. เริ่มสอนตรงเวลาและจบตรงเวลาที่กำหนดไว้ในแผน

บทบาทของเด็ก

1. ปฏิบัติการคิดและการแสดงออกด้วยตนเองและร่วมกับกลุ่มในการทบทวนกิจกรรมทุกครั้ง 2. นำ
2. เสนอผลงาน

บทบาทของครู

ในการจัดกิจกรรมการสอนแบบจิตปัญญา ปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาแผนการสอนแบบจิตปัญญาให้เข้าใจอย่างชัดเจนก่อนลงมือจัดกิจกรรม
2. จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ประกอบกิจกรรมให้พร้อม
3. เตรียมความพร้อมของผู้เรียนด้วยกิจกรรมที่ครูเลือกสรรเพื่อนำเข้าสู่เรื่องที่เรียน
4. บอกจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการสอน
5. ดำเนินกิจกรรมการสอนตามแผน ขณะดำเนินกิจกรรมครูต้องประเมินการเรียนรู้การสอนตลอดเวลา กิจกรรมนั้นกระตุ้นให้คิดหรือไม่ ผู้เรียนได้แสดงออกจริงไหม เกิดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือหรือเปล่า เด็กได้เรียนอะไรเพิ่มเติม
6. ให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานกลุ่ม โดยวิเคราะห์ผลงานและสะท้อนข้อมูลกลับให้ผู้เรียน เห็นข้อ ผิดถูก และข้อความรู้เพิ่มเติม โดยบรรยากาศการเรียนรู้แบบเป็นกันเอง หลีกเลี่ยงการพูดหรือ กระทำให้ผู้เรียนคับข้องใจหรืออาย ครูต้องตระหนักในความแตกต่างของผู้เรียนพร้อมยอมรับการ ช่วยเหลือ ชี้แนะ และเสริมความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนค้นพบและรู้ด้วยตนเองมากที่สุด
7. จูงใจผู้เรียนให้สนใจกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ต้องทำให้ผู้เรียนเห็นว่า ครูเอาใจใส่สิ่งที่ เกิดขึ้นในชั้นเรียนเสมอ พร้อมชี้แนะสิ่งที่นำไปสู่การเรียนรู้ตามจุดประสงค์
8. ใกล้เคียงผู้เรียนติดตามการเรียนรู้ของผู้เรียนเข้าร่วมในการทำงานกลุ่มกับผู้เรียนด้วย การแจกอุปกรณ์ด้วยตนเอง ทำตัวมีส่วนร่วมในกลุ่ม
9. สรุปมโนทัศน์เรื่องที่เรียน 10. เริ่มสอนตรงเวลาและจบตรงเวลาที่กำหนดไว้ในแผน

บทบาทของเด็ก

1. ปฏิบัติการคิดและการแสดงออกด้วยตนเองและร่วมกับกลุ่มในการทบทวนกิจกรรมทุกครั้ง
2. นำเสนอผลงาน

แผนที่ 1 (ใช้ครั้งที่ 1 - 2)

นิทานเรื่อง แม่มดดำปี๋

ประเภทนิทาน นิทานสร้างสรรค์พัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็ก

ผู้แต่ง พัชรี มีสุขนธ์

ภาพ โกศล ทองด้วง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ สื่อความหมายของคำตามภาพในตัวละคร
2. เพื่อสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน และ เสริมพลังแห่งจินตนาการสะท้อนกระบวนการในการคิดและสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ชั้นนำ (10 นาที)

- 1.ครูสนทนากับเด็กเพื่อนำเข้าสู่กิจกรรม ด้วยการร่วมกันรายคาถาของแม่มดตามหนังสือนิทาน และให้เด็กคิดทำทางประกอบคาถาตามจินตนาการ
- 2.ครูให้เด็กดูตัวละครผ่านจอหนังตะลุง ชักถามว่า เห็นเป็นตัวละครอะไรบ้าง หลังจากนั้น ครูเฉลยรูปตัวละครให้ดูจากด้านหน้าจอหนัง
3. เด็กและครูร่วมกันทายชื่อหนังสือ และตั้งชื่อหนังสือใหม่

ขั้นตอนการ (20 นาที)

1. ครูเล่านิทานพร้อมสื่อประกอบ 1 รอบ
2. เด็กช่วยกันบอกชื่อตัวละครแต่ละตัว
3. เด็กส่งตัวแทนเท่าจำนวนตัวละคร ออกมาเลียนแบบคำพูดของตัวละคร
4. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทานโดยใช้คำถามดังต่อไปนี้
 - 4.1 มีสัตว์ชนิดใดบ้างที่ช่วยกันขับไล่แม่มด
 - 4.2 สัตว์เหล่านั้นใช้อาวุธใดขับไล่แม่มด
 - 4.3 มีเด็กๆ คนใดคิดว่าเป็นอย่างอื่นที่ไม่ใช่สัตว์เป็นผู้ขับไล่แม่มด เพราะเหตุผลใด
 - 4.4 ครูเฉลยวิธีการขับไล่แม่มด คือการใช้มือสร้างเงาตัวเอง

ขั้นสรุป (10 นาที)

- 1.เด็กและครูร่วมกันใช้มือสร้างเงาให้เป็นรูปสัตว์ต่างๆที่ตนเองรู้จัก
2. เด็กและครูช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าที่

สื่อประกอบ

1. นิทานเรื่อง แม่มดดำปี
2. ตัวละครตามเนื้อเรื่อง
3. ฉากละครเงา

การประเมินผล

- 1.สังเกตการบอกชื่อตัวละครจากการดูตัวละคร
2. สังเกตการตอบคำถามของเด็ก
3. สังเกตการเล่าเรื่องจากตัวละคร

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง แม่มดดำปี

นานแสนนานมาแล้ว มีแม่มดคนหนึ่ง ใครๆพากันตั้งฉายาให้ว่า “แม่มดดำปี” แม่มดดำปี มีลูกสมุนสองตัว ก็คือ เจ้าห่าวดำ กับ นกฮูก ทั้งสองจะคอยติดตามแม่มดไปทุกหนทุกแห่ง ที่ชื่อว่าแม่มดดำปีก็เพราะครั้งหนึ่งแม่มดบังเอิญไปเจอคัมภีร์เล่มหนึ่ง ชื่อว่า “คาถาดำปี” ในถ้ำกลางป่าลึก พอแม่มดท่องคาถาจบเล่มก็กลายเป็นผู้มีเวทมนต์ สามารถสาปทุกสิ่งให้เป็นสีดำสนิทในพริบตา

คำเตือน อันมนตร์ดำศักดิ์สิทธิ์มีฤทธิ์ร้าย จะสิ้นฤทธิ์กลับกลายเป็นหายนะหมดสิ้น

เมื่อสามผู้ยิ่งใหญ่ในแดนดิน จากสามถิ่นปรากฏกายขึ้นทันใด

หนึ่ง นั่นคือผู้ยิ่งใหญ่จากท้องฟ้า เห็นเวหาของอาจผางไล่

สอง คือผู้ยิ่งใหญ่แห่งพงไพร สุดเกรียงไกรเลื่อนลั่นปฐพี

สาม นั่นหรือคือเจ้าทะเลลึก เมื่อผนึกสามพลังกันเต็มที

เจ้าจระเข้ไวให้ดี จักเสียที่สิ้นท่าอัปราชัย

แม่มดดำปีเฝ้าครุ่นคิดว่า สามผู้ยิ่งใหญ่เป็นใครกันนะ แต่นึกเท่าไรก็นึกไม่ออกทุกคนก็ไมรู้เหมือนกันว่าจะตามหาสามผู้ยิ่งใหญ่มาได้อย่างไร พอนานวันเข้า แม่มดดำปีก็นึกกระหยิ่มใจว่า ไม่มีวันที่ผู้ยิ่งใหญ่จาก ท้องฟ้า ป่า

ใหญ่ และทะเลเล็ก จะมาปรากฏกายขึ้นพร้อมกันได้หรอก แม่มดจอมซ่าจึงวาดลวดลายสาปทุกอย่างจนด่าบีตบีไปทั่วทั้งเมือง “โอม ตะลิต ตีต ตื่อ ด่าบีต ด่าบีอ ด่าบี นีแน๊ะ อี อี ซ่า ซ่า ฝ่ายเจ้ามัลลาย วังแจ้นไปหลบอยู่หลังรั้ว พอแม่มดร้ายคาตาไปโดนเข้าตัวก็เลยมีลายซาวด้าแบบนี้

วันหนึ่ง เจ้าห่าวด้ากับนกฮูก ไปสืบมารายงานกับแม่มดว่า มีบ้านหลังหนึ่ง พ่อกับแม่ไม่อยู่บ้าน ปล่อยให้เด็กสามพี่น้องอยู่ตามลำพัง คินนั้นเองแม่มดจึงได้โอกาสขี่ไม้กวาดเหาะไปสาปเด็กทั้งสามให้กลายเป็นสีดำให้หมด ก๊อก ก๊อก ก๊อก สามพี่น้องเห็นเงาที่ประตูรู้ทันทีว่าต้องเป็นแม่มดด่าบีแน่ๆ น้องสาวคนเล็กกลัวมาก ตกใจร้องไห้ น้องชายคนรองพูดว่า “เราจะทำยังไงกันดีล่ะ” พี่ชายคนโตคิดครุ่นหนึ่งจึงบอกน้องๆ ว่า “รู้แล้ว รู้แล้ว อย่ากลัวไปเลยพี่มีวิธีจัดการกับแม่มด แล้วสามพี่น้องก็ปรึกษาวางแผนกัน แม่มดด่าบีเห็นบ้านเจียบกริบจึงย่องขึ้นไปบนบ้าน ทันใดนั้น! เจาด้า ด้า นั้น เจ้าปู่ก้ามใหญ่ ชูก้ามวิ่งไล่ จะหนีไปไหน จับ จับ จับ จับ บัดนี้ผู้ยิ่งใหญ่แห่งท้องทะเลได้ปรากฏขึ้นแล้ว ทันใดนั้น เจา ด้า ด้า นั้น อินทรีทองอาจ ผงาดโฉบไล่ จะหนีไปไหน พีบ พีบ พีบ บัดนี้ผู้ยิ่งใหญ่แห่งท้องฟ้าได้ปรากฏขึ้นแล้ว ทันใดนั้น เจา ด้า ด้า นั้น ช้างใหญ่จอมพลัง กระเท็บเท้าตังสนั่นหวั่นไหว จะหนีไปไหน ตัง ตัง ตัง ตัง บัดนี้ผู้ยิ่งใหญ่แห่งพงไพรได้ปรากฏขึ้นแล้ว แม่มดตกใจกลัวสุดขีดจนเสียนสติ ป๊าๆ เป๊อๆ หนีเตลิดเปิดเปิงเข้าป่า ขึ้นเขาลงห้วย หกคะเมนตีลังกา คาตาที่เคยมีก็หลุดหล่นหายไปตามทาง จนในที่สุด เวทมนตร์ก็เสื่อมคลายหายหมดสิ้น หลังจากนั้น ทุกสิ่งก็กลับคืนสู่สภาพเดิมอีกครั้ง ทั้งเมืองกลับมาสดใสสวยงาม สัตว์ทั้งหลายมีความสุข ทุกคนก็มีความสุข เด็กๆ ก็ร่าเริงเบิกบาน ไซโย

คาตา “แม่มดด่าบี”

ตีต ตื่อ ตะลิต ตีต ตื่อ แมลงสาบ กิ้งกือ คางคก ปลาไหล
แม่มดด่าบี เอ๊ยแสนดีใจ อะไร อะไร ก็เป็นสีดำ (ซ้ำ 1 รอบ)

แผนที่ 2 ใช้ครั้งที่ 3 - 4

นิทานเรื่อง คุณเต่าพูดเพราะ

ประเภทนิทาน นิทานสร้างสรรค์พัฒนาความสามารถทางภาษาของเด็ก

ผู้แต่ง ธนะชัย สุนทรเวช

กลอน/ภาพ นวิษฐา สุนทรเวช

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเล่าเรื่องด้วยการใช้ประโยคที่สมบูรณ์เป็นเรื่องราวได้สอดคล้องกับภาพ
2. เพื่อสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน และ เสริมพลังแห่งจินตนาการสะท้อนกระบวนการในการคิดและสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ชั้นนำ (10 นาที)

1. ครูสนทนากับเด็กเพื่อนำเข้าสู่กิจกรรม โดยการร้องเพลง “ สวัสดีครับ สวัสดีค่ะ” ให้เด็กฟัง 1 รอบ พร้อมทำท่าทางประกอบ และ ครูร้องนำให้เด็กร้องตามทีละวรรค และร่วมกันร้องเพลงพร้อมจับคู่ชายคู่หญิง ร้องเพลงท่าทางประกอบ
2. ครูให้เด็กดูตัวละครผ่านจอหนังตะลุง ชักถามว่า เห็นเป็นตัวอะไรบ้าง หลังจากนั้น เด็กและครูร่วมกันทายชื่อหนังสือ

ขั้นดำเนินการ (20 นาที)

1. ครูเล่านิทานพร้อมสื่อประกอบ 1 รอบ
2. เด็กช่วยกันบอกชื่อตัวละครแต่ละตัว

3. เด็กส่งตัวแทนเท่าจำนวนตัวละคร ออกมาเลียนแบบคำพูดของตัวละคร
4. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทาน โดยใช้คำถามดังต่อไปนี้
 - 4.1 เมื่อคุณเฝ้าพบเจอกับญาติผู้ใหญ่ คุณเฝ้าควรกล่าวคำทักทายว่าอย่างไร
 - 4.2 เด็กๆ กล่าวคำขอบคุณผู้อื่นในตอนไหนบ้าง
 - 4.3 มีข้อปฏิบัติใดบ้างที่จะช่วยให้เด็กๆ เป็นเด็กน่ารักมีกิริยาท่าทางที่เหมาะสมน่าชื่นชม

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. เด็กและครูร่วมกันนำเสนอท่าทางที่ควรนำมาใช้ร่วมกับคำพูดเพราะ
2. เด็กและครูช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าที่

สื่อประกอบ

1. นิทานเรื่อง คุณเฝ้าพูดเพราะ
2. ตัวละครตามเนื้อเรื่อง
3. ฉากละครเงา

การประเมินผล

1. สังเกตการบอกชื่อตัวละครจากการดูตัวละคร
2. สังเกตการตอบคำถามของเด็ก
3. สังเกตการสื่อสารเป็นประโยคสอดคล้องกับเรื่องราวในนิทาน

แผนที่ 3 (ใช้ครั้งที่ 5 - 6)

นิทานเรื่อง กระต่ายขายแครอท

ประเภทนิทาน นิทานภาพสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้แต่ง ปรีดา ปัญญาจันทร์

ภาพ ปรีดา ปัญญาจันทร์

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการตอบคำถามด้วยการใช้ประโยคที่ถูกต้องและได้ใจความ
2. เพื่อสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน และ เสริมพลังแห่งจินตนาการสะท้อนกระบวนการในการคิด และสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (10 นาที)

1. ครูสนทนากับเด็กเพื่อนำเข้าสู่กิจกรรมด้วยการพูดถึงลักษณะของกระต่าย โดยเฉพาะลักษณะเด่นของกระต่ายคือหูที่ยาวเรียว และให้เด็กทำท่าทางเลียนแบบท่าทางของกระต่ายเคลื่อนไหวไปรอบๆ ภายในบริเวณที่กำหนด
2. ครูให้เด็กดูตัวละครผ่านจอหนังตะลุง ชักถามว่า เห็นเป็นตัวละครอะไรบ้าง หลังจากนั้น เด็กและครูร่วมกันทายชื่อหนังสือ

ขั้นดำเนินการ (20 นาที)

1. ครูเล่านิทานพร้อมสื่อประกอบ 1 รอบ
2. เด็กช่วยกันบอกชื่อตัวละครแต่ละตัว
3. เด็กส่งตัวแทนเท่าจำนวนตัวละคร ออกมาเลียนแบบคำพูดของตัวละคร

4. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทานโดยใช้คำถามดังต่อไปนี้
- 4.1 กระต่ายยาวมีความฝันอย่างไร
 - 4.2 กระต่ายยาวแบ่งแครอทให้เพื่อนคนใดมากที่สุด เพราะอะไร
 - 4.3 กระต่ายยาวได้อะไรตอบแทนจากการแบ่งปันแครอทให้ผู้อื่น

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. เด็กและครูร่วมกันสนทนาและนำเสนอความฝันของตนเอง
2. เด็กและครูช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าที่

สื่อประกอบ

1. นิทานเรื่อง กระต่ายขายแครอท
2. ตัวละครตามเนื้อเรื่อง
3. ฉากละครเงา

การประเมินผล

1. สังเกตการบอกชื่อตัวละครจากการดูตัวละคร
2. สังเกตการตอบคำถามของเด็ก
3. สังเกตการสื่อสารด้วยการใช้ประโยคที่ถูกต้องและได้ใจความ

แผนที่ 4 (ใช้ครั้งที่ 7 - 8)

นิทานเรื่อง ภูตน้อยอยากเก็บดาว

ประเภทนิทาน นิทานภาพสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้แต่ง ธาณีย์ เหลืองอารีพร

ภาพ เฉลิม อัครกะพู

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเล่าเรื่องด้วยการใช้ประโยคที่ถูกต้องและได้ใจความ
2. เพื่อสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน และ เสริมพลังแห่งจินตนาการสะท้อนกระบวนการในการคิด และสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ (10 นาที)

1. ครูสนทนากับเด็กเพื่อนำเข้าสู่กิจกรรม โดยการให้ดูตัวละครทีละตัวแบบไม่ผ่านจอหนัง สังเกตลักษณะเด่น ทายความสามารถพิเศษของแต่ละตัวจากลักษณะที่เห็น
2. ครูให้เด็กดูตัวละครผ่านจอหนังตะลุง ชักถามว่า เห็นเป็นตัวอะไรบ้าง หลังจากนั้น เด็กและครูร่วมกันทายชื่อหนังสือ

ขั้นดำเนินการ (20 นาที)

1. ครูเล่านิทานพร้อมสื่อประกอบ 1 รอบ
2. เด็กช่วยกันบอกชื่อตัวละครแต่ละตัว
3. เด็กส่งตัวแทนเท่าจำนวนตัวละคร ออกมาเลียนแบบคำพูดของตัวละคร
4. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทานโดยใช้คำถามดังต่อไปนี้

4.1 หนูอยากเป็นเหมือนภูตตนไหน เพราะอะไร

4.2 หนูอยากมีเพื่อนเป็นภูตตนไหน เพราะอะไร

4.3 ถ้าหนูมีเพื่อนเหมือนเจ้าภูตน้อย หนูจะช่วยให้เขาเก่งขึ้นได้อย่างไร

4.4 ลองคิดว่าตัวของหนูมองเห็นดีไหม ได้ยินดีไหม แข็งแรงดีไหม ถ้ากินเหล้าเมาแล้วจะมองเห็นดีไหม ได้ยินดีไหม แข็งแรงดีไหม เพราะอะไร

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. เด็กถ่ายทอดจินตนาการด้วยการวาดรูปจากนิทานที่ฟัง จากนั้นกลุ่มประชากรตัวอย่างนำเสนอผลงาน โดยเล่าเรื่องจากภาพที่ได้วาด

2. เด็กและครูช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าที่

สื่อประกอบ

1. นิทานเรื่อง ภูตน้อยอยากเก็บดาว
2. ตัวละครตามเนื้อเรื่อง
3. ฉากละครเงา
4. อุปกรณ์วาดภาพ กระดาษ ดินสอ สีไม้ สีเทียน

การประเมินผล

1. สังเกตการบอกชื่อตัวละครจากการดูตัวละคร
2. สังเกตการตอบคำถามของเด็ก
3. สังเกตการเล่าเรื่องด้วยการใช้ประโยคที่ถูกต้องและได้ใจความ

คู่มือดำเนินการประเมิน วัดความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา ของเด็กปฐมวัย (อายุ 5-6 ปี)
คำชี้แจง

1. แบบประเมินชุดนี้ใช้เพื่อประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็ก ปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 (อายุ 5-6 ปี) ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ
2. การดำเนินการประเมิน ให้มีผู้ดำเนินการประเมิน 1 คน
3. แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ความเข้าใจภาษา จำนวน 10 ข้อ โดยให้เด็กดูรูปภาพและฟังคำที่ครูอ่าน แล้วทำเครื่องหมายกากบาท
ตอนที่ 2 การสร้างประโยค จำนวน 5 ข้อ โดยการพูดด้วยประโยคที่สมบูรณ์ เป็นเรื่องราวได้สอดคล้องกับภาพ
ตอนที่ 3 การสนทนาโต้ตอบ จำนวน 5 ข้อ
ตอนที่ 4 ความคล่องภาษา จำนวน 5 ข้อ

วิธีดำเนินการประเมิน

1. ผู้ดำเนินการประเมินเตรียมการประเมิน ดังนี้
 - 1.1 ตรวจจำนวนแบบประเมินให้ครบถ้วน และเขียนชื่อ นามสกุล ของผู้รับการทดสอบเตรียมไว้ให้พร้อม
 - 1.2 ศึกษาแบบประเมินและคู่มือจนเข้าใจกระบวนการทั้งหมด จนสามารถใช้คำอธิบายได้ถูกต้อง ชัดเจน
 - 1.3 จัดสถานที่ในการประเมินให้มีสภาพสะดวกสบาย จัดโต๊ะและเก้าอี้ให้เหมาะสมกับผู้รับการประเมิน
- 1.4 เตรียมการประเมิน ดังนี้
 - 1.4.1 แบบประเมินและคู่มือประเมินอย่างละ 1 ชุด

- 1.4.2 นาฬิกาที่มีความเที่ยงตรง 1 เรือน
- 1.4.3 ดินสอที่มีคุณภาพ สีเข้มชัดเจน
- 1.5 ก่อนทำการประเมินจัดให้ผู้รับการประเมิน ตื่นน้ำและเข้าห้องน้ำให้เรียบร้อย
- 1.6 ผู้ดำเนินการประเมินต้องแสดงความเป็นกันเอง ทำให้ผู้รับการประเมินไม่กังวล มีความมั่นใจ และร่วมมือทำแบบประเมินเป็นอย่างดี
- 1.7 ผู้ดำเนินการประเมินแนะนำการเขียนเครื่องหมายกากบาท (x) ให้เด็ก โดยเขียน อย่างชัดเจน บนกระดานดำ
2. ดำเนินการประเมินตามขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ดำเนินการประเมินทีละ 1 แบบประเมิน
- 2.2 ให้ผู้รับการประเมินเปิดทีละหน้า และทีละข้อ โดยใช้กระดาษปิดข้ออื่นไว้
- 2.3 ผู้ดำเนินการประเมินอ่านแบบประเมินข้อละ 2 ครั้ง
- 2.4 เมื่อจบ 1 ตอน ให้เด็กพักประมาณ 5 นาที
- 2.5 ให้เขียนชื่อ นามสกุล ที่หน้าปกแบบประเมินของผู้รับการประเมินทุกคน ให้เรียบร้อยก่อนดำเนินการประเมินทุกครั้ง

แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัย
ตอนที่ 1

- จุดมุ่งหมาย การให้คะแนน เวลาในการประเมิน ลักษณะแบบประเมิน จำนวนข้อสอบ คำชี้แจง
ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาด้านความเข้าใจภาษา เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจ
ความหมายของคำตามภาพได้ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน
ข้อละ 1 นาที เป็นข้อสอบปรนัยเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ
1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินรายบุคคล
 2. ให้นักเรียนดูภาพทีละข้อแล้วตอบว่ามีภาพอะไรบ้าง
 3. ครูอ่านคำถามทีละข้อแล้วให้นักเรียนกากบาทกับภาพที่ตรงกับ ความหมายของคำตอบ

แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา

ตอนที่ 1 ความสามารถในการสื่อสารด้วยวัจนภาษา

คำสั่ง ให้นักเรียนกากบาท (x) ภาพที่มีความหมายตรงกับคำ

1. ภาพใดเป็นภาพของ “แม่มด”

2. สัตว์ในภาพใด คือ “ม้าลาย”

3. ภาพใดควรกล่าวคำขอบคุณ

4. ภาพ

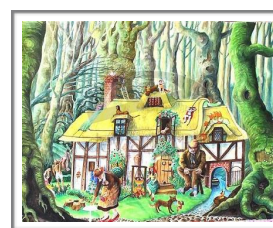
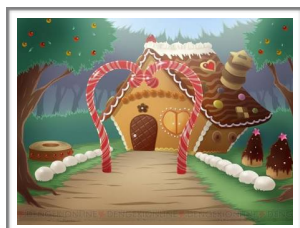
ใดควร

กล่าวคำขอ

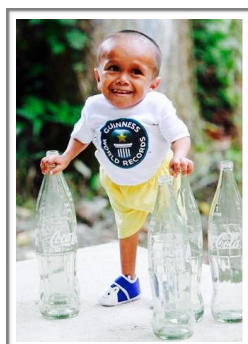
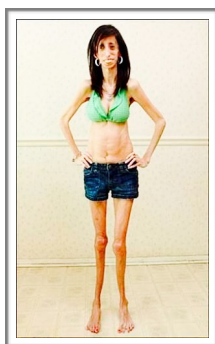
โทษ

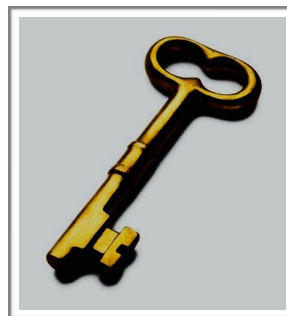
5. ภาพใดควรเรียกว่า “เมือง”

6. คนในภาพใดควรเรียก คนตัวเล็ก

7. ภาพใดใช้สำหรับไขประตูเพื่อเข้าบ้าน

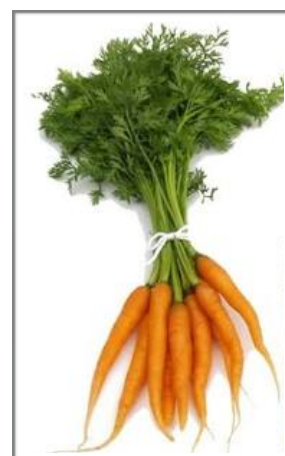
8. ต้นไม้เอกงามคือภาพใด

9. เด็กๆมองเห็นดวงดาว บนท้องฟ้าแบบใด

10. ภาพใด เป็นลักษณะการวางซ้อนกันเป็นชั้น

แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัย
ตอนที่ 2

จุดมุ่งหมาย ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาด้านการสร้างประโยค เพื่อประเมินความสามารถด้านการพูดด้วยประโยคที่สมบูรณ์ เป็นเรื่องราวได้สอดคล้องกับภาพ
การให้คะแนน

เวลาในการประเมิน ข้อละ 1 นาที

ลักษณะแบบประเมิน แต่งประโยคจากภาพที่กำหนดให้ แต่งประโยคได้สมบูรณ์สอดคล้องกับภาพได้ 1 ประโยคหรือมากกว่า นั้น ได้ 1 คะแนน แต่งประโยคขาดความสมบูรณ์ไม่สอดคล้องกับภาพได้ 0 คะแนน

จำนวนข้อสอบ จำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินรายบุคคล
2. ให้นักเรียนดูภาพที่ละข้อแล้วแต่งประโยคปากเปล่าให้สอดคล้องกับภาพ

แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา

ตอนที่ 2 ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาด้านการสร้างประโยค

คำสั่ง ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วแต่งประโยคให้เกี่ยวข้องสอดคล้องกับภาพ ว่ามีใครทำอะไรบ้าง

1.

2.

3.

4.

5.

แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา

ตอนที่ 3 ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาด้านความคล่องภาษา

จุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินความสามารถด้านการเล่าเรื่องด้วยการใช้ประโยคที่ถูกต้องและได้ใจความ มีการลำดับเรื่องราวที่บอกให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้สอดคล้องกับภาพ

การให้คะแนน แต่งประโยคได้สมบูรณ์สอดคล้องกับภาพได้ 1 ประโยคได้ 1 คะแนน แต่งประโยคขาดความสมบูรณ์ไม่สอดคล้องกับภาพได้ 0 คะแนน ข้อละ 1 นาที

เวลาในการประเมิน ข้อละ 1 นาที

ลักษณะแบบประเมิน เล่าเรื่องจากภาพที่กำหนดให้

จำนวนข้อสอบ จำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินรายบุคคล
2. ให้นักเรียนดูภาพที่ละข้อแล้วเล่าเรื่องให้สอดคล้องกับภาพที่กำหนดให้

แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา

ตอนที่ 3 ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาด้านการสนทนาโต้ตอบ

คำสั่ง ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วตอบคำถาม

1. เพราะเหตุใดแม่มดจึงสามารถสาปทุกอย่างให้เป็นสีดำได้

2. แม่มดดำปี๋ควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะเป็นที่รักของผู้อื่นและไม่โดนใครขับไล่อีก

3. เมื่อครอบครัวคุณเต่าพูดจาไพเราะนิสัยอ่อนน้อมถ่อมตนเด็กๆคิดว่าเพื่อนจะรู้สึกอย่างไรกับครอบครัวคุณเต่า

4. หากภูตเฒ่าที่ชอบผลิตน้ำปรุงมอมเมาคนให้มันเมา สามารถเข้าไปในเมืองได้ต่อไปจะเกิดอะไรขึ้น

5. เพราะเหตุใดภูตน้อยจึงรู้สึกพึงพอใจที่ตนเองตัวเล็กจิ๋ว

แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา

ตอนที่ 4 ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาด้านความคล่องภาษา

จุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินความสามารถด้านการเล่าเรื่องด้วยการใช้ประโยคที่ถูกต้องและได้ใจ

ความ มีการลำดับเรื่องราวที่บอกให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้สอดคล้องกับภาพ

การให้คะแนน เล่าเรื่องเป็นประโยคได้สมบูรณ์สอดคล้องกับภาพได้ 1 ประโยคหรือ มากกว่านั้น ได้ 1

คะแนน แต่งประโยคได้สมบูรณ์สอดคล้องกับภาพได้ 1 ประโยคได้ 1 คะแนน แต่งประโยคขาดความ

สมบูรณ์ไม่สอดคล้องกับภาพได้ 0 คะแนน

เวลาในการประเมิน ข้อละ 1 นาที

ลักษณะแบบประเมิน เล่าเรื่องเป็นประโยคได้สมบูรณ์สอดคล้องกับภาพได้ 1 ประโยคหรือ มากกว่า

นั้นได้ 1 คะแนน เล่าเรื่องเป็นประโยคได้สมบูรณ์สอดคล้องกับภาพได้ 1 คะแนน เล่าเรื่องเป็นประโยค

ที่ขาดความสมบูรณ์ไม่สอดคล้องกับภาพได้ 0 คะแนน

จำนวนข้อสอบ จำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินรายบุคคล 2.
2. ให้นักเรียนดูภาพทีละข้อแล้วเล่าเรื่องให้สอดคล้องกับภาพที่กำหนดให้

แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษา

ตอนที่ 4 ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาด้านความคล่องภาษา

คำสั่ง ให้นักเรียนดูรูปภาพ 2 ภาพ และเล่าเรื่องราวประกอบให้สอดคล้องกันเป็นเรื่องราว

1.

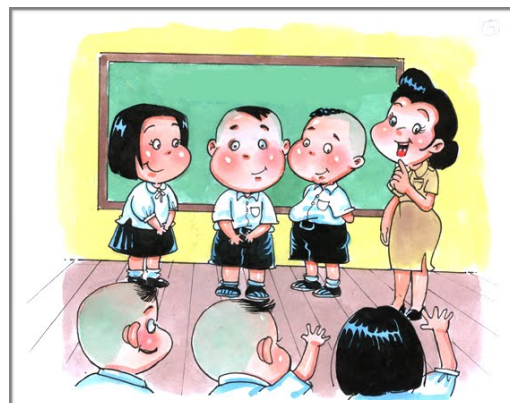
2.

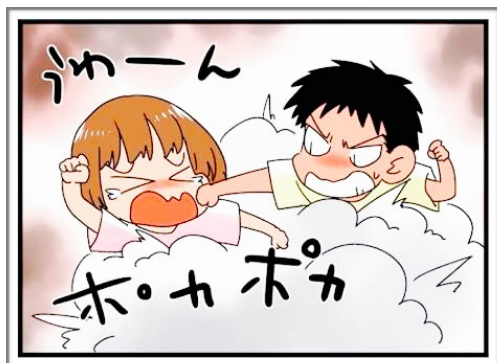
3.

4.

5.

ตารางที่ 5 ตารางแสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์ IOC

ความสามารถในการสื่อสารแบบวันภาษา	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	ค่า IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ตอนที่ 1 ความเข้าใจภาษา								
1.ภาพใดเป็นภาพของแม่มด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2.สัตว์ในภาพใดคือ ม้าลาย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3.ภาพใดควรกล่าวคำ ขอขอบคุณ	0	1	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
4.ภาพใดควรกล่าวคำ ขอโทษ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5.ภาพใดควรเรียกว่า เมือง	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6.คนในภาพใดควรเรียก คนตัวเล็ก	1	1	1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
7.ภาพใดใช้สำหรับไขประตูเพื่อเข้าบ้าน	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8.ต้นไม้จอมงาม คือภาพใด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9.เด็กๆมองเห็นดวงดาวบนท้องฟ้าแบบใด	1	1	1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
10.ภาพใดเป็นลักษณะการวางซ้อนกันเป็นชั้น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ตอนที่ 2 การสร้างประโยค								
1.รูปภาพที่ 1	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2.รูปภาพที่ 2	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3.รูปภาพที่ 3	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

คำชี้แจง

แบ่งการทดสอบเป็น 4 ตอน ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

ตอนที่ 1 ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาด้านความเข้าใจภาษา

จุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจ ความหมายของคำตามภาพได้

การให้คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

เวลาในการประเมิน ข้อละ 1 นาที

จำนวนข้อสอบ จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะแบบประเมิน เป็นข้อสอบปรนัย มี 3 ตัวเลือก (x ภาพ)

ตอนที่ 2 ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาการสร้างประโยค

จุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินความสามารถด้านการเล่าเรื่องด้วยการใช้ประโยคที่สมบูรณ์เป็นเรื่องราวได้

สอดคล้องกับภาพ

การให้คะแนน แต่งประโยคได้สมบูรณ์สอดคล้องกับภาพได้ 1 คะแนน แต่งประโยคไม่สมบูรณ์ขาดความ

สอดคล้องกับภาพได้ 0 คะแนน

เวลาในการประเมิน ข้อละ 1 นาที

จำนวนข้อสอบ จำนวน 5 ข้อ

ลักษณะแบบประเมิน แต่งประโยคจากภาพที่กำหนดให้

ตอนที่ 3 ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาด้านความคล่องภาษา

จุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินความสามารถด้านการตอบคำถามด้วยการใช้ประโยคที่ถูกต้องและได้ใจความมี

การ ลำดับเรื่องราวที่บอกให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน และอย่างไร

การให้คะแนน ตอบคำถามเป็นประโยคได้สมบูรณ์สอดคล้องกับภาพได้ 1 คะแนน ตอบคำถามเป็นประโยคไม่
สมบูรณ์ขาดความสอดคล้องกับภาพได้ 0 คะแนน

เวลาในการประเมิน ข้อละ 1 นาที

จำนวนข้อสอบ จำนวน 5 ข้อ

ลักษณะแบบประเมิน ตอบคำถามจากภาพที่กำหนดให้

ตอนที่ 4 ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาด้านความคล่องภาษา

จุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินความสามารถด้านการเล่าเรื่องด้วยการใช้ประโยคที่ถูกต้องและได้ใจความมีการ

ลำดับเรื่องราวที่บอกให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน และอย่างไร

การให้คะแนน เล่าเรื่องจากภาพ 2 ภาพ ประกอบกันเป็นเรื่องราวได้สมบูรณ์สอดคล้องกับภาพได้ 1 คะแนน

เล่าเรื่องราวไม่สมบูรณ์ขาดความสอดคล้องกับภาพได้ 0 คะแนน

เวลาในการประเมิน ข้อละ 1 นาที

จำนวนข้อสอบ จำนวน 5 ข้อ

ลักษณะแบบประเมิน เล่าเรื่องจากภาพที่กำหนดให้

[illegible]

ตัวอย่างภาพกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

ภาพจากละครเงา

ตัวละครจากเนื้อเรื่องในนิทาน

จากละครเงา(ด้านหน้า)

จากละครเงา(ด้านหลัง)

ตัวอย่างภาพกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

ตัวละครจากนิทานทั้งสี่เรื่อง

เรื่อง แม่มดคำปี่

เรื่อง คุณเต่าพูดเพราะ

เรื่อง กระต่ายขายแครอท

เรื่อง ภูติน้อยอยากเก็บดาว

ตัวอย่างภาพกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

ทำแบบทดสอบก่อนการทดลอง

ชั้นนำ
รายคาถาแม่ดและทำท่าทางประกอบ

ชั้นนำ
สังเกต และทายชื่อตัวละคร

ชั้นสอน
ครูเล่าเรื่อง

ตัวอย่างภาพกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้นิทานเงาเป็นสื่อ

ขั้นสรุป

เด็กเล่าเรื่องเลียนแบบคำพูดตัวละครที่เลือก ตอบคำถาม
ร่วมกัน

ทำแบบทดสอบหลังการทดลอง

ประวัติโดยย่อผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล

นางสาววิลาวัลย์ พันธมาศ

วัน เดือน ปี เกิด

1 เมษายน 2519

สถานที่เกิด

อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

35 หมู่ 4 ตำบลนาหลวงเสน อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน

ผู้ดูแลเด็ก (ทักษะ)

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลนาหลวงเสน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2532

มัธยมต้น รัตนศึกษาชนปรีดา

พ.ศ.2538

สถาปัตยกรรม วิทยาลัยไทยวิจิตรศิลป์

พ.ศ.2545

การจัดการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา

พ.ศ.2560

กำลังศึกษาสาขาปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต